

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Téseny Község Önkormányzata

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	43
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	57
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	59
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	60
1. A HEP IT részletei.....	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	60
Jövőképünk.....	61
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
3. Megvalósítás.....	73
3.1 A megvalósítás előkészítése	73
3.2 A megvalósítás folyamata	73
3.3 Monitoring és visszacsatolás	76
3.4 Nyilvánosság	76
3.5 Kötelezettségek és felelősség	76
3.6 Érvényesülés, módosítás	77
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Tésény Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tésény Baranya megyében, az Ormánság határán fekszik, mai elmaradottsága már nagyobb, mint az ormánsági településeké.

Az egyutcás kis településen és környékén már a kőkorbán és a bronzkorbán is laktak emberek, lakóhelyük nyomait a falu határában tárták fel.

Tésény nevét az oklevelek 1130-ban említették először, *Tesen* formában, egy tanúskodó téseni nemes, Tésényi László fia Péter nevében. 1332-ben a pápai tizedlajstrom említette nevét, 1400-ban pedig Töttösi László nevét említették itt az oklevelek. A Tésény helyiségnév alapjául szolgáló személynév szláv eredetű.

A 16. századra már két részből: Kis- és Nagytésényből állt a falu. Kistéseny a Kisasszonyfai Istvánffyak birtoka volt, Nagytésényt a köznemesek lakták. Kistéseny nevű része Szigetvár eleste után elnéptelenedett, míg Nagytésény a török hódoltság alatt is lakott maradt.

Tésény 1990-től a Baksai Körjegyzőségi Hivatalhoz tartozott, 2013. január 01-től a létrejött Baksai Közös Önkormányzati Hivatalhoz. Iskolát és óvodát közösen tartanak fenn Baksán, 4 másik önkormányzattal. A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat társulás keretében látják el, házi orvos Baksán található, de kéthetente a településen is tart rendelést. A településen működik nyugdíjas klub, közösségi ház, internet hozzáféréssel. A lakosság mindennapjait segíti és könnyíti meg a Falugondnoki Szolgálat, mely a gyermekek szállítását oldja meg óvodába és iskolába, idősök orvoshoz jutását, gyógyszerbeszerzést és egyéb szolgáltatásokat nyújt a település lakóinak.

A lakosság száma 2018-ban még 288 fő volt, 2021-ig folyamatos fogyásnak indult, majd 2022-től ismét emelkedésnek indult és 2023-ra már 292 főre nőtt. A településen nagy a mobilizáció, folyamatosak a be és elvándorlások.

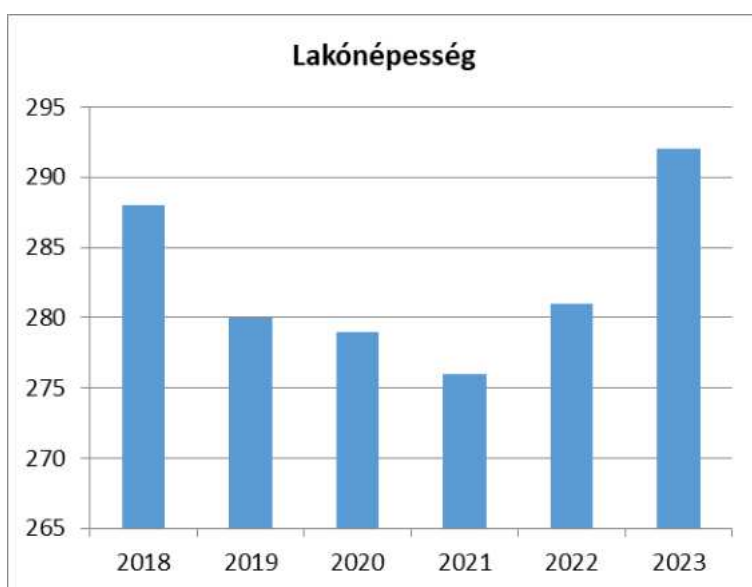
A népesség korösszetétele a középkorú korcsoport felé tolódik. A szociális helyzet kedvezőtlen képet mutat annak ellenére, hogy a község közműellátottsága viszonylag jónak

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

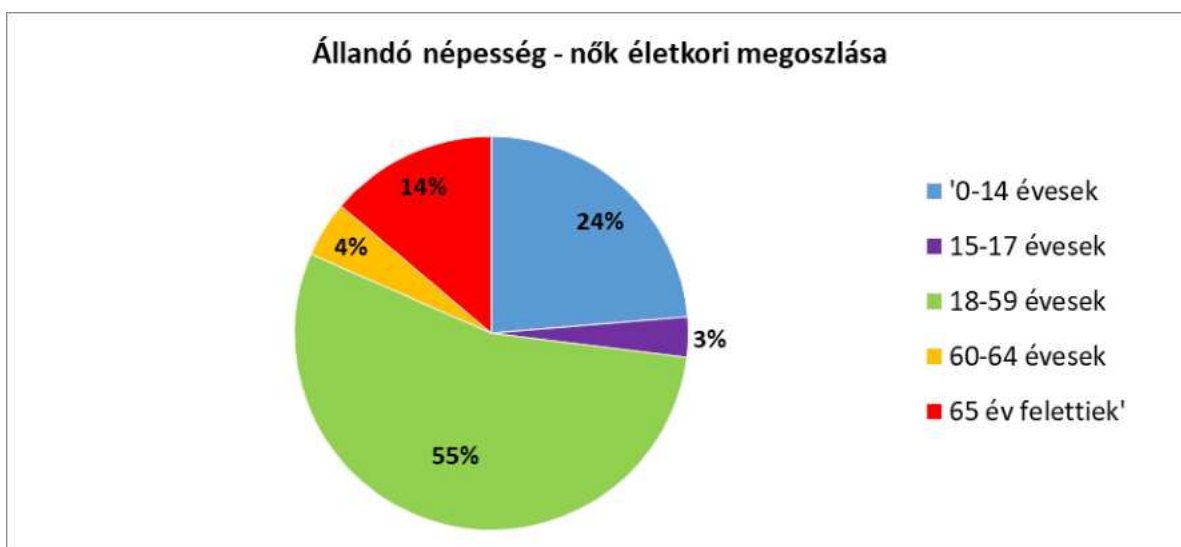
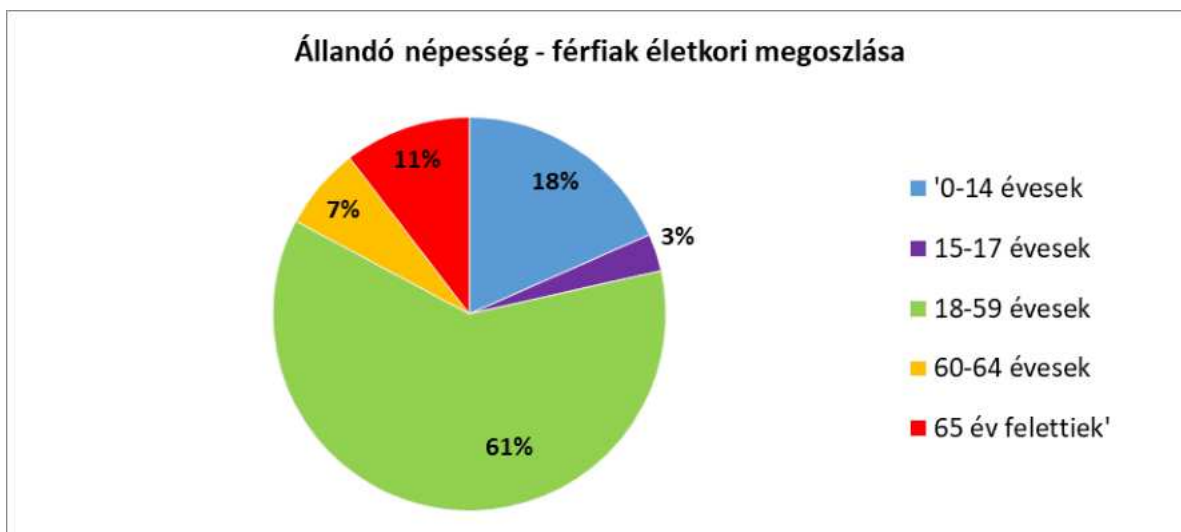
mondható. Vezetékes ivóvíz, gáz és kábeltelevízió biztosított az emberek részére. A település gazdaságilag elmaradott.

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	288	bázis év
2019	280	97,22%
2020	279	99,64%
2021	276	98,92%
2022	281	101,81%
2023	292	103,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

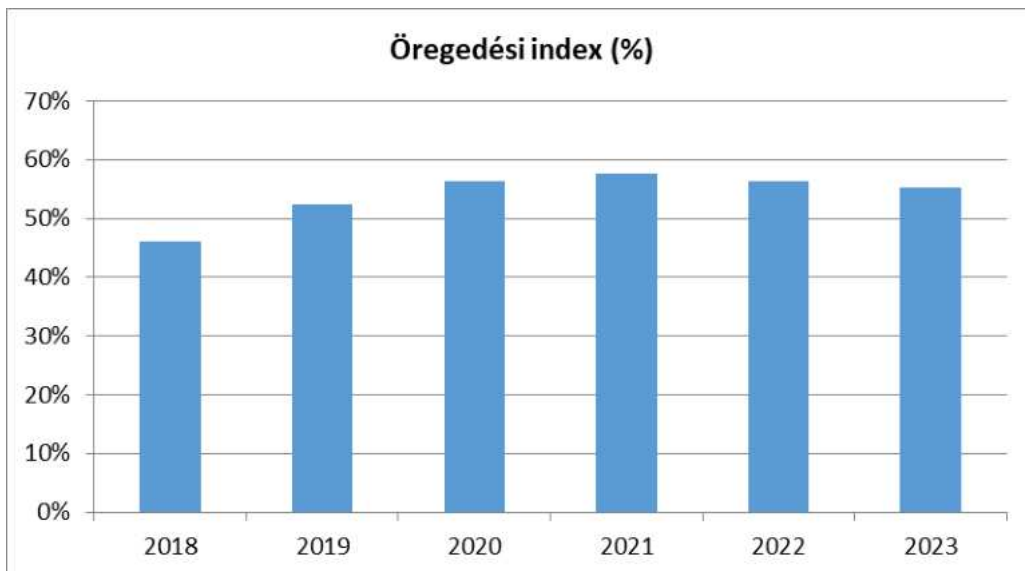

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	163	152	315	51,75%	48,25%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	5,08%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	30	36	66	9,52%	11,43%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	5	10	1,59%	1,59%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	100	83	183	31,75%	26,35%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	11	7	18	3,49%	2,22%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	17	21	38	5,40%	6,67%

A 0-17 évesek aránya a nőknél és a férfiaknál is viszonylag magas, 25 %. Alacsony a 65 év felettek száma, főként a férfiaknál, a 18-59 évesek dominálnak, szinte egyenlő arányban mindkét nemnél.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	30	65	46,15%
2019	33	63	52,38%
2020	36	64	56,25%
2021	38	66	57,58%
2022	36	64	56,25%
2023	37	67	55,22%

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	10,53
2019	-42,25
2020	-14,31
2021	-21,62
2022	-32,32
2023	34,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	0,00
2019	21,13
2020	10,73
2021	3,60
2022	-7,18
2023	6,98

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A születések száma csak minimálisan, de megelőzi a halálozások számát, a lakosság be- és elvándorlása folyamatos és változó.

Értékeink, küldetésünk

A tények, melyekkel szembe kell nézni: a településen és a közelben új munkahelyek az elmúlt 10 évben nem keletkeztek, az infrastruktúra nem fejlődik, néhány fő dolgozik a közeli mezőgazdasági üzemekben, Baksára járnak a gyógynövény feldolgozóba, de sokan csak a közfoglalkoztatásban tudnak munkát végezni. Az egyik legnagyobb foglalkoztató ezért az önkormányzat. A közfoglalkoztatás fontos és egyre gördülékenyebben működik, de nem lehet életcél, mert nem vezet sehova, átmeneti, tüneti kezelésre alkalmas és a társadalmi különbségeket is tovább növeli. Magas a munkanélküliség, nagy a létbizonytalanság, a kitörési pontokat helyben kell megkeresni, mert kívülről nem fog jönni segítség. Az esélyegyenlőség biztosítása a perifériára szorult csoportok, egyének részére a legszükségesebb, a munkával, élhető és fenntartható lakóhellyel rendelkező, harmonikus életvitelt folytató, a gyermekeket rendszeren iskoláztató családok nem annyira érzik a kirekesztést és az egyenlőtlenséget, mivel biztonságban tudják, érzik magukat.

Célcsoportonként más és más célkitűzést kell szem előtt tartani, melyek egy része kifejezetten a leszakadóban lévő csoportok esélyeinek javítására szolgál, más része viszont a közösség teljes szegmensét érinti. A közszolgáltatásokhoz, egészségügyi vizsgálatokhoz való hozzáférés valamennyi korosztály és célcsoport esetében kitűzött cél, az iskoláztatás, felnőttképzés elsősorban a gyerekek, nők esélyeinek javítását szolgálhatja, mivel e célok elérése a munkaerő piaci helyzetük javítását is magában hordozza. Másképp kell kezelni és más módszereket kell alkalmazni az idősök problémájára, az elmagányosodásra, az önmagukat egyedül nehezen eltartani képes egyedül élőkre. A mélyszegénység nem csak roma probléma, jelenleg a településen az összlakosság 70 %-a már ebbe a kategóriába tartozik, kb. 200 fő. Az ő helyzetük javítása a legnehezebb, mert ők pont az alacsony iskolázottság miatt nem találnak más munkát, mint a közfoglalkoztatás, emiatt jövedelmük nagyon alacsony, így a normális élethez szükséges alapvető feltételeket is nehezen tudják megteremteni. Az önkormányzat az esélyegyenlőségi célkitűzéseiben anyagi javakat csak szűkösen tud nyújtani, ezért más módszert kell alkalmazni, ilyen lehet a háztáji növénytermesztés, állattartás elősegítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Téseny település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása:

A különböző célcsoportokat érintően különböző helyi önkormányzati szabályozás már eddig is életben volt. Az időseket, munkanélkülieket és mélyszegénységben élőket egyaránt érinti az önkormányzat szociális rendelete: (7/2021. (VII.30.). Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzata rendezi a lakosság széles körét érintő intézkedések elfogadását megelőzően történő civil szervezetekkel és a lakossággal való egyeztetés formáit. Az önkormányzat rendelkezik 2008. óta Közoktatási Esélyegyenlőségi Tervvel, Településfejlesztési koncepcióval. Jelenleg nincs helyi szabályozás a nők és a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét érintően, a HEP IT lesz hivatott ezt pótolni. Nincs külön szabályozás a romákra sem, mert semmi nem indokolja, ugyanolyan önkormányzati polgárok ők is, mint a nem romák. Tésenyben nem alakult ki szegregált lakótelep, elvegyülten élnek a romák és a nem romák.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Ez alapján Téseny Község Önkormányzata a környék településeivel közösen létrehozta a Baksai Intézményfenntartó Társulást, mely a Baksai Óvoda fenntartásával, működtetésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatokat lát el. A Társulás települései: Baksa, Ócsárd, Kisdér, Tengeri és Téseny.

Az Önkormányzat a következő feladatait látja még el társulások formában, illetve más településekkel együttműködve:

- a családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása,
- házi orvosi, házi gyermekorvosi szolgálat működtetése,
- közös önkormányzati hivatal fenntartása,
- szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása működtetése,
- családi bölcsőde működtetése.

A Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulás fenntartásában működő Pécs és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Gyermekjóléti Alapellátási Központ és Családi Bölcsőde Hálózaton (PKSZAK) keresztül történik a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi

segítségnyújtás, idősek nappali ellátása és a családi bölcsőde. A közös önkormányzati hivatalhoz 10 település tartozik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP helyzetelemzéséhez szükséges adatokat a TEIR rendszeréből gyűjtöttük le a BM módszertani útmutató alapján.

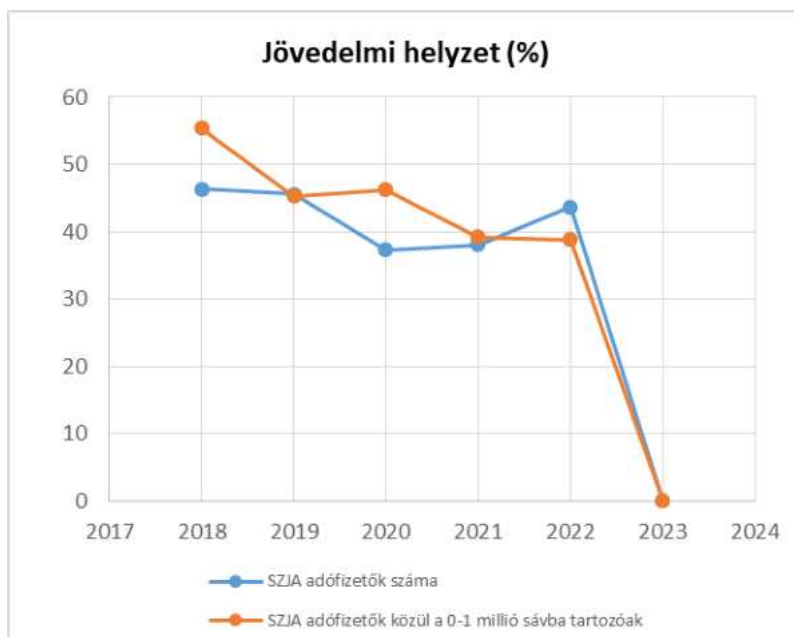
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység összetett jelenség, de nem szabad pusztán gazdasági, iskolai és képzettségbeli, mutatókkal behatárolni. Tésenyre már az elmúlt 5 évben jellemző volt a mélyszegénység, mint kategória, és ez a munkahelyek hiánya miatt csak fokozódik. Az elmúlt évek során azonban a lakosság 70 %-a már ebbe a kategóriába tartozik, kb. 200 fő. Ez a mélyszegénység jellemzően a munka hiányában alakult ki. Dolgozna, de nem tud hol. Ezért hitelt vesz fel és ez önmagát generálja. Olyan csapdába kerül, ahonnan nehéz kikerülni. Ugyanakkor a kiadásokat senki nem szereti csökkenteni, és enni is kell. Látható ez a szegényebb réteg lakókörnyezetén is, nincs már pénz felújításra, komfortosabbá tételre már nem is gondolnak. A szükségesek meg vannak. Vízzel, villany. Gáz már nem mindenhol. A számlák befizetetlenek, egyre többen kerülnek a védett fogyasztói körbe. Az ingatlanokra vezetett végrehajtások száma megugrott. A körbe tartozók vegyesek, mert nem csak romákat érint a szegénység. És nem is jellemző, hogy romák lennének ebben többségben. A mélyszegénység egyértelműen nem roma kérdés. A faluban vannak jó módban élő romák és vannak mélyszegénységben élők is. Vannak jómódban élő nem romák és vannak mélyszegénységben élők is. A mélyszegénységben élők gyermekeinek is vannak igényei, ezeket a szülők igyekeznek kielégíteni. Összegezve, a település lakosságának egy része rohamosan közelít a szegénységhez, de rajtuk kívül álló, országos problémák miatt. A saját helyzetükön nem ők tudnak segíteni, mert ők mindent megtennének ennek érdekében, hanem a gazdaság erősödése. A munkahelyek. A folyamatos bevételt jelentő munkabér.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	46,31	55,41
2019	45,59	45,33
2020	37,35	46,28
2021	38,10	39,17
2022	43,65	38,81
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

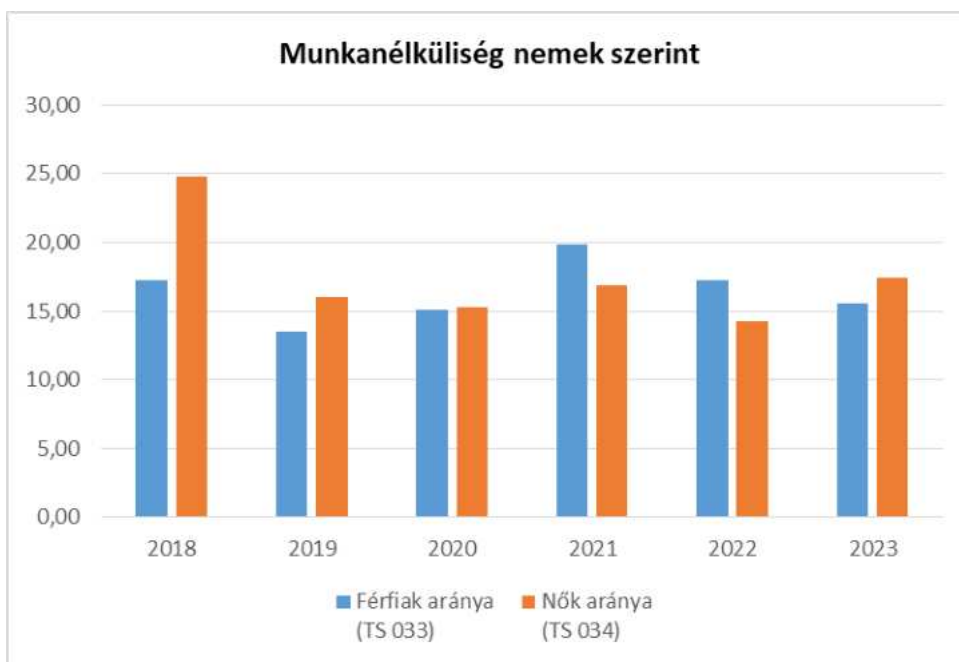
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A táblázatokból jól látszik, hogy a munkanélküliség aránya megfelel a magyar átlagnak. 2018 óta csökkent, átlagban 20% alatt maradt, részben a közfoglalkoztatásnak köszönhetően. A közfoglalkoztatás azonban nem tényleges munka, legalábbis nem tartós. A közfoglalkoztatás senkit nem vezet vissza a munka világába. Tény, a falvak tisztábbak, rendezettebbek, ezért a cél megvalósult. Hogy milyen áron, az más kérdés. Értékteremtő munkahelyek viszont nincsenek. A regisztrált munkanélküliek száma, ugyan csak lassú ütemben, de csökkenni látszik. Negatív irányban változott viszont a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma, a pályakezdő álláskeresők száma minimális.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	17,27	24,76	21,02%
2019	13,53	16,00	14,77%
2020	15,08	15,31	15,20%
2021	19,83	16,84	18,34%
2022	17,24	14,29	15,77%
2023	15,52	17,39	16,46%

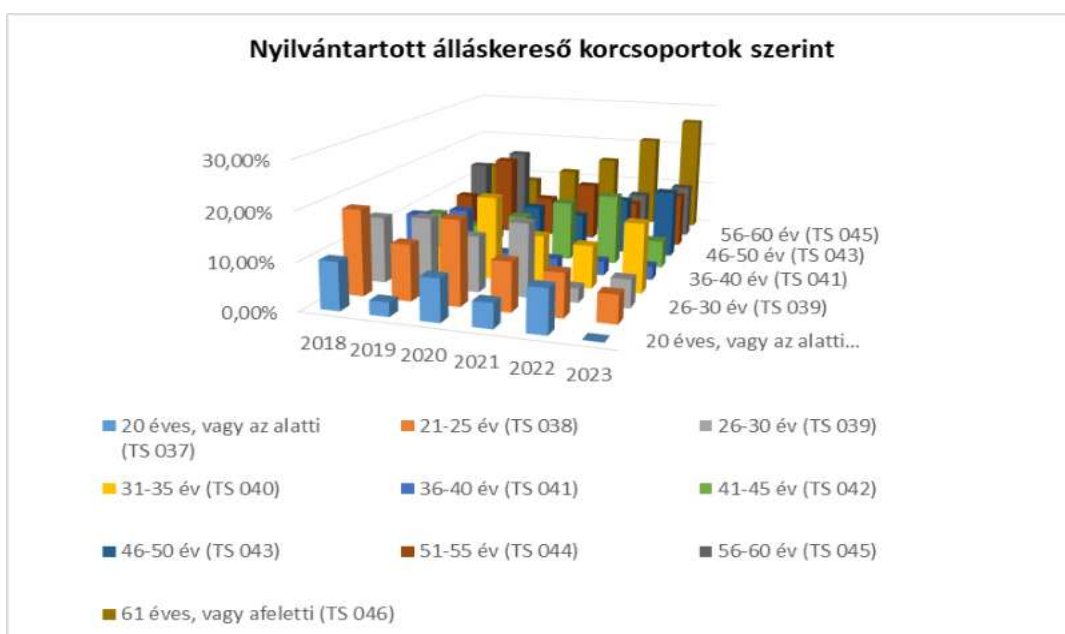
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen		50	34	34	39	33
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	1,00	3,00	2,00	3,00	0,00
	%	10,00%	2,94%	8,82%	5,13%	9,09%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	9,00	4,00	6,00	4,00	3,00	2,00
	%	18,00%	11,76%	17,65%	10,26%	9,09%	5,88%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	5,00	4,00	6,00	1,00	2,00
	%	14,00%	14,71%	11,76%	15,38%	3,03%	5,88%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	6,00	4,00	3,00	5,00
	%	4,00%	5,88%	17,65%	10,26%	9,09%	14,71%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	4,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	10,00%	11,76%	2,94%	2,56%	3,03%	2,94%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	2,00	3,00	5,00	5,00	2,00
	%	8,00%	5,88%	8,82%	12,82%	15,15%	5,88%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	1,00	3,00	3,00	4,00	5,00
	%	2,00%	2,94%	8,82%	7,69%	12,12%	14,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	6,00	3,00	5,00	3,00	4,00
	%	8,00%	17,65%	8,82%	12,82%	9,09%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	6,00	1,00	3,00	3,00	4,00
	%	14,00%	17,65%	2,94%	7,69%	9,09%	11,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6,00	3,00	4,00	6,00	7,00	9,00
	%	12,00%	8,82%	11,76%	15,38%	21,21%	26,47%

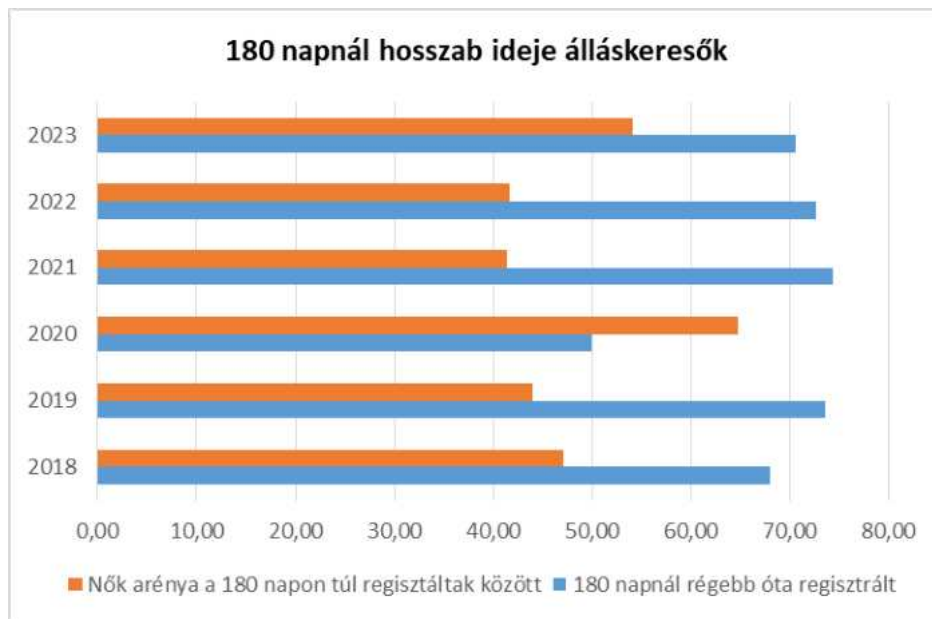
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi ivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	68,00	47,06
2019	73,53	44,00
2020	50,00	64,71
2021	74,36	41,38
2022	72,73	41,67
2023	70,59	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

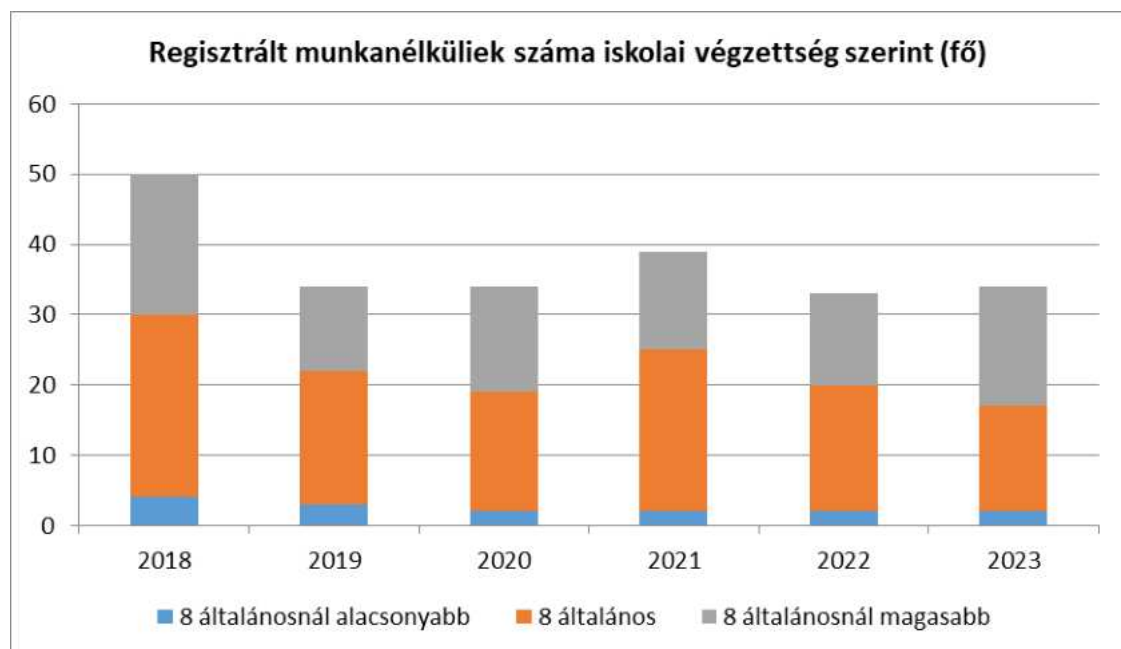
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolázottság szintje folyamatos emelkedést mutat Magyarországon a korábbi 2022-es népszámlálás adatai alapján. 2022-ben már a lakosság 22 százaléka rendelkezett diplomával, a lakosság további egyharmadának pedig érettségije is volt. A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya 23 százalékra csökkent. A statisztikai hivatal szerint az iskolázottságban voltak pozitív irányú változások, de területi különbségek továbbra is jelentősek, a vidéki kistelepülések hátrányos helyzete szembetűnő.

A Tésenyhez hasonló kistelepüléseken nem mindig igaz, hogy az iskolai végzettség határozza meg a foglalkoztatottság mértékét. Helyben ennek nincs jelentősége, a közeli városokban pedig függetlenül a végzettségtől nincs munkahely. Tény ennek ellenére, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők könnyebben találnak munkahelyet, de nem helyben, hanem más baranyai városban. Téseny értelmiségből termel a legkevesebbet, és aki elvégez egy felsőfokú iskolát, nem marad Tésenyben, mert nincs olyan munkahely, ahol el tudna helyezkedni. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, de munkalehetőséget csak közmunkában tud kínálni. A falugondnoki szolgálat foglalkoztat egy állandó dolgozót. A 8. általánossal nem rendelkezők zömmel idősek, 60 év feletti. A nyilvántartott álláskeresők között kevés van olyan, aki legalább 8. általános végzettséggel ne rendelkezne. A 18-29 évesek körében a pályakezdő álláskeresők száma a korcsoportban 4 fő, ami elfogadhatónak mondható, de azt is mutatja, hogy egyrészt a fiatalok elvándorolnak Tésenyből, másrészt más településen találnak munkát, ami viszont normális dolog, mert a munkaerő mobilizálhatósága Magyarországon amúgy is nagyon kicsi. Olyan távolságban, ami naponta megközelíthető (50-60 km) még vállal munkát, de a távolabbi munkahelyek, ahonnan csak hetente lehet a családhoz visszatérni, már nem vonzóak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	50	4	8,00%	26	52,00%	20	40,00%
2019	34	3	8,82%	19	55,88%	12	35,29%
2020	34	2	5,88%	17	50,00%	15	44,12%
2021	39	2	5,13%	23	58,97%	14	35,90%
2022	33	2	6,06%	18	54,55%	13	39,39%
2023	34	2	5,88%	15	44,12%	17	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Szomorú tény viszont, hogy a középfokú, vagy szakiskolai felnőttképzésben évek óta senki nem vesz részt. Ez betudható annak, hogy helyben nincs ilyen képzés, de annak is, hogy nincsenek az érintettek kellően informálva az ilyen lehetőségekről. Erre nagyhangsúlyt kell helyezni a jövőben. Megoldás lehet a munkaügyi központtal és a környező településekkel való együttműködés, közösen szervezve felnőtt továbbképzést olyan helyszínen, mely valamennyi érdekelt számára könnyen megközelíthető. Tisztában kell ugyanis azzal lenni, hogy egyes munkanélkülieknek már arra sincs pénzük, hogy a buszjegyet megelőlegezzék, hogy eljussanak a képzés helyére. Olyan is előfordul gyakran, hogy az együttműködési kötelezettség teljesítése érdekében az önkormányzat biztosítja a rászorulóknak a buszjegyet, hogy eljussanak a munkaügyi központba vagy a falugondnok ingyenesen eljuttatja őket a falubusszal. A nyilvántartott munkanélküliek között 5,88 % a 8. általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya, és 50% a 8. általánosnál magasabb végzettségűek aránya.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

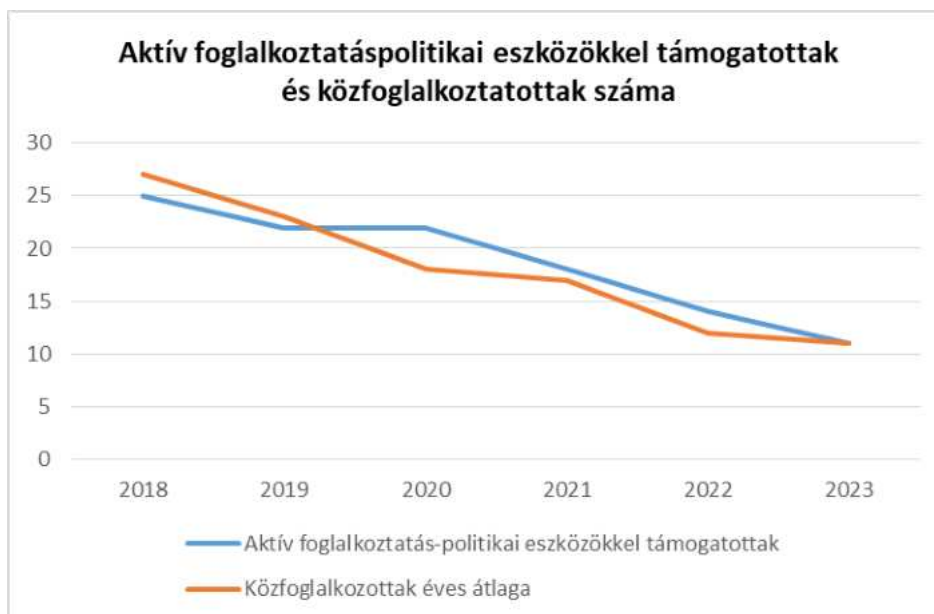
Szerencsére a regisztrált munkanélküli száma csökkent az elmúlt 5 évben Tésényben. 2018. óta folyamatosan csökken a közfoglalkoztatásban részt vevők száma.

A közfoglalkoztatásban szerencsére megjelent az értékteremtő munka, mezőgazdasági projektek, kazánprogram, egyéb olyan tevékenység, mely bevételt is hoz az önkormányzatnak, vagy a szociális helyzet javítását szolgálja (a megtermelt mezőgazdasági termények felosztása a rászorulóknak között, intézmények).

Tésény bekerült a kedvezményezett települések közé, ezért lehetőségek kaptunk a közmunka programok jelentős fejlesztésére. Már most is próbálunk fejleszteni, konzorciumban a Baksa Önkormányzattal a mezőgazdasági programban végeztünk közös beruházást. A fejlesztésre vonatkozóan bővebben a HEP IT-ben.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	25	27
2019	22	23
2020	22	18
2021	18	17
2022	14	12
2023	11	11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Tésenyben a helyi vállalkozások száma évek óta alacsony, egy baromfi keltető kft és egy tehenészet van mindössze.

Ezzel párhuzamosan észrevehető, hogy a Tésenyben helyi iparüzési adót fizető vállalkozás adóerőképessége folyamatosan csökken, évről évre kisebb bevételeket realizálnak, ők is munkaerő racionalizálásra kényszerülnek, ezáltal tovább csökken helyben a munkaerő felszívása.

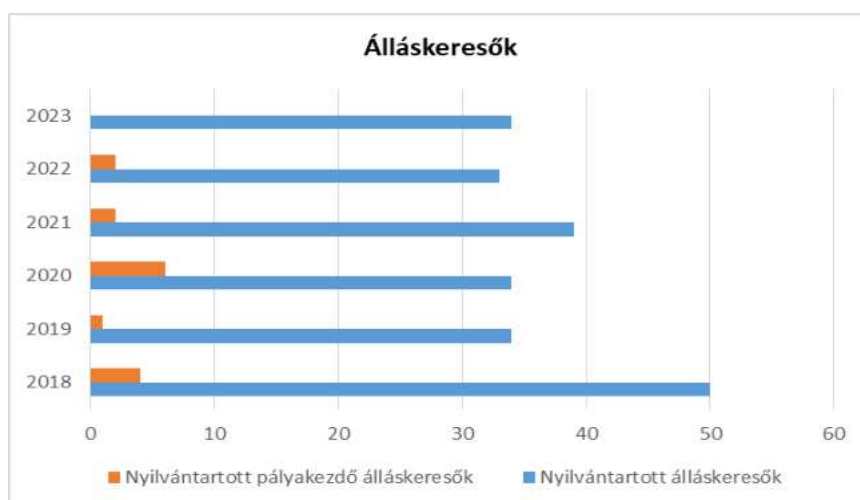
A nagyobb városok, mint Pécs, Siklós, Sellye autóval és tömegközlekedési eszközzel is könnyen megközelíthetőek, 15-30 perc alatt, jó minőségű úton, de legfeljebb Pécs jöhet számításba, mint munkaerőpiac, mert az ormánsági Sellye legalább akkora munkanélküliséggel küzd, mint bármelyik környező település és Siklós is leszakadóban van foglalkoztatásban.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen elérhető munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program nem került megszervezésre. Az eddigi tapasztalat azt mutatta, hogy jellemzően olyan képzések indultak a munkaügyi központoknál, mellyel a munkaerőpiacon nem lehetett érvényesülni, (pl könyvkötészet, virágkötészet, szakács) mert a piac telített. Az elmúlt két évben már nem is indít a munkaügyi központ megfelelő képzéseket, illetve csak szakmával nem rendelkező munkanélküliek számára. Az átképzés lehetőségét nem engedélyezik térítésmentesen. A tandíjat viszont nem tudják megfizetni a rászorultak. A helyben felmerülő igények jellemzően olyan szakmunkák, mint a karbantartó, kazánfűtő, takarító..., ezeket tudnák használni a fiatalok, mert ebből például most is hiány van az önkormányzati hivatalnál, de a településen senki nem rendelkezik ilyen képesítéssel. A vonzasközpontokban megrendezésre kerülő felnőttképző programokról az érintettek folyamatosan kapnak tájékoztatást a munkaügyi központoktól és az önkormányzattól is, de az aktivitás alacsony. Ez elsősorban annak tudható be, hogy olyan képzések folynak, amelyekkel a megszerzett tudást nem tudják hasznosítani, ezek nincsenek összhangban a helyi munkaerő igényekkel.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	50	4
2019	34	1
2020	34	6
2021	39	2
2022	33	2
2023	34	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A d) pontnál leírtak igazak itt is, helyi foglalkoztatási programok elsősorban az azt megszervező humán erőforrás hiánya miatt nincsenek, a munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés adott, az információáramlás működik, de az érintettek passzivitását az önkormányzat eddig nem tudta befolyásolni. A jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni erre a területre, de ehhez az is szükséges, hogy olyan felnőttképzési térítésmentes programok induljanak, amik a gyakorlatban is hasznosíthatóak, és valóban hozzásegít az érintetteket a munkaerő-piaci integrálódáshoz.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Saját fenntartású intézményekben (iskola, óvoda, családi napközi, idősek nappali ellátása, önkormányzati hivatal) sajnos a mélyszegénységben élők és a romák nem foglalkoztathatóak, egyszerűen azért, mert ezeken a területeken olyan képesítések az elvártak, melyekkel ez a réteg nem rendelkezik. Egy példa: már a takarító személyzetnek is OKJ-s képesítéssel kell rendelkezniük, és ilyen ezeknek a személyeknek nincs, és eddig hajlam sem mutatkozott, hogy elvégezzék. A közfoglalkoztatásba ugyanakkor bevonta őket az önkormányzat, és évről évre nő a mélyszegénységben élők foglalkoztatási aránya.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetés, foglalkozási diszkrimináció nem fordult elő az önkormányzatnál, mindenki az adottságainak megfelelő munkát végezheti. Értelemszerűen a munkafegyelmet ismételten megszegőket az önkormányzat nem kívánja foglalkoztatni, de ez független attól, hogy roma, vagy nem roma, vagy milyenek a jövedelmi viszonyai. Ez viszont nem tekinthető diszkriminációnak.

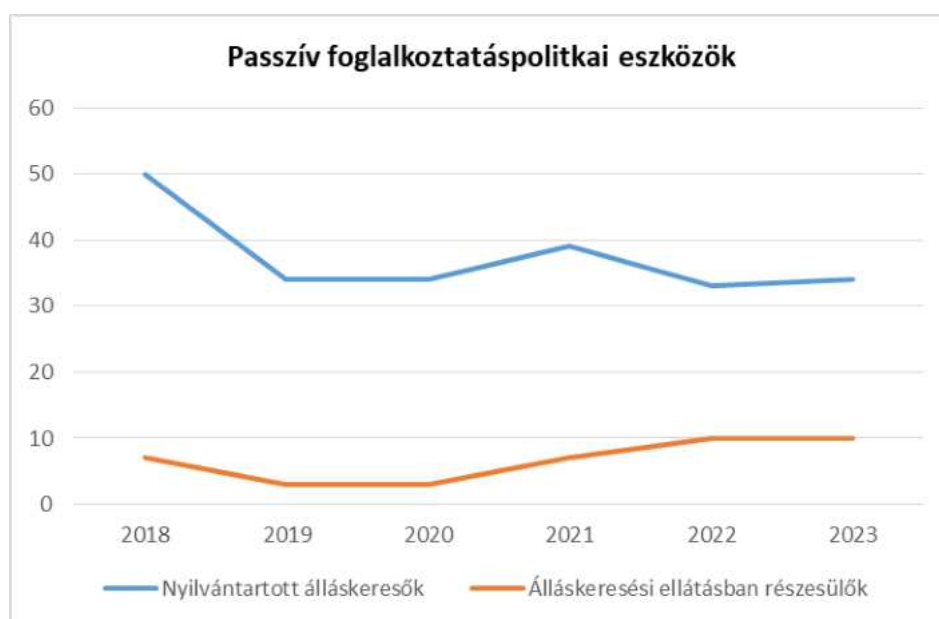
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen az önkormányzat épületében számítógép és internethasználat biztosított, mellette segítséget is nyújtanak, amennyiben ilyen jellegű igény felmerül (például önéletrajz írása). Utóbbiban a Katolikus Karitásztól is nagy segítséget nyújt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

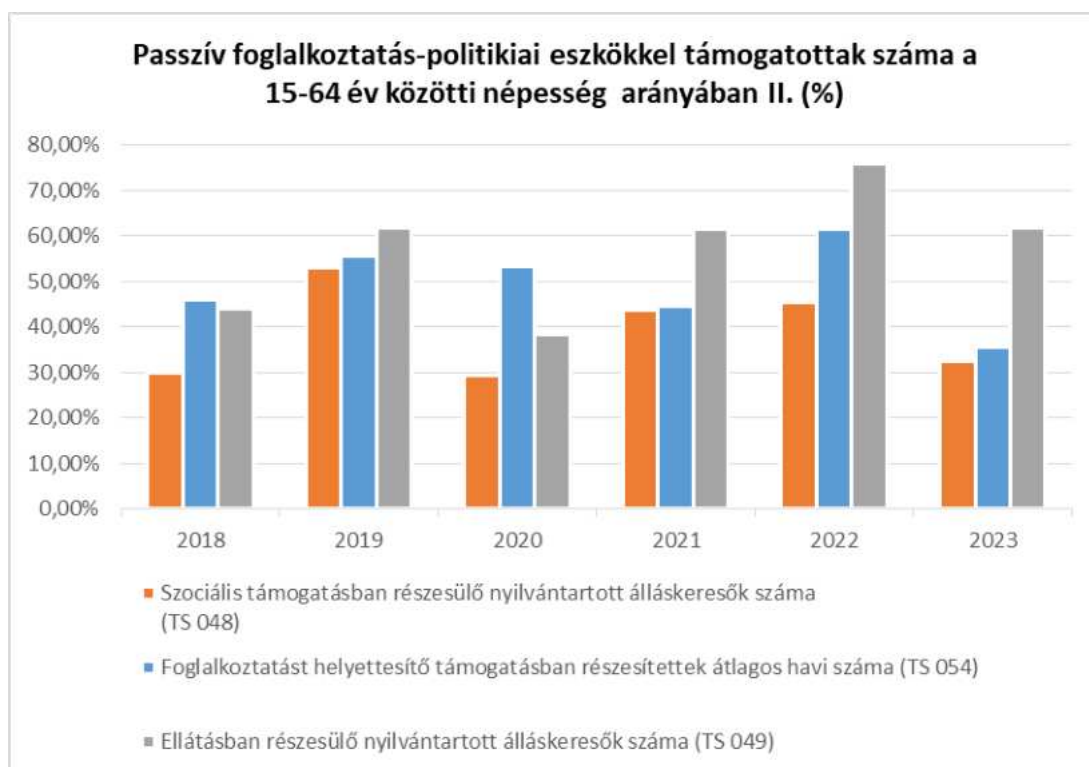
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	50	25,91%	7	14,00%
2019	34	18,48%	3	8,82%
2020	34	18,99%	3	8,82%
2021	39	22,67%	7	17,95%
2022	33	18,23%	10	30,30%
2023	34	18,09%	10	29,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	15	30,00%	23	45,92%	22	44,00%
2019	18	52,94%	19	55,62%	21	61,76%
2020	10	29,41%	18	53,41%	13	38,24%
2021	17	43,59%	17	44,44%	24	61,54%
2022	15	45,45%	20	61,36%	25	75,76%
2023	11	32,35%	12	35,53%	21	61,76%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	2
2019	3
2020	5
2021	4
2022	3
2023	3

Forrás: TeIR, KSH

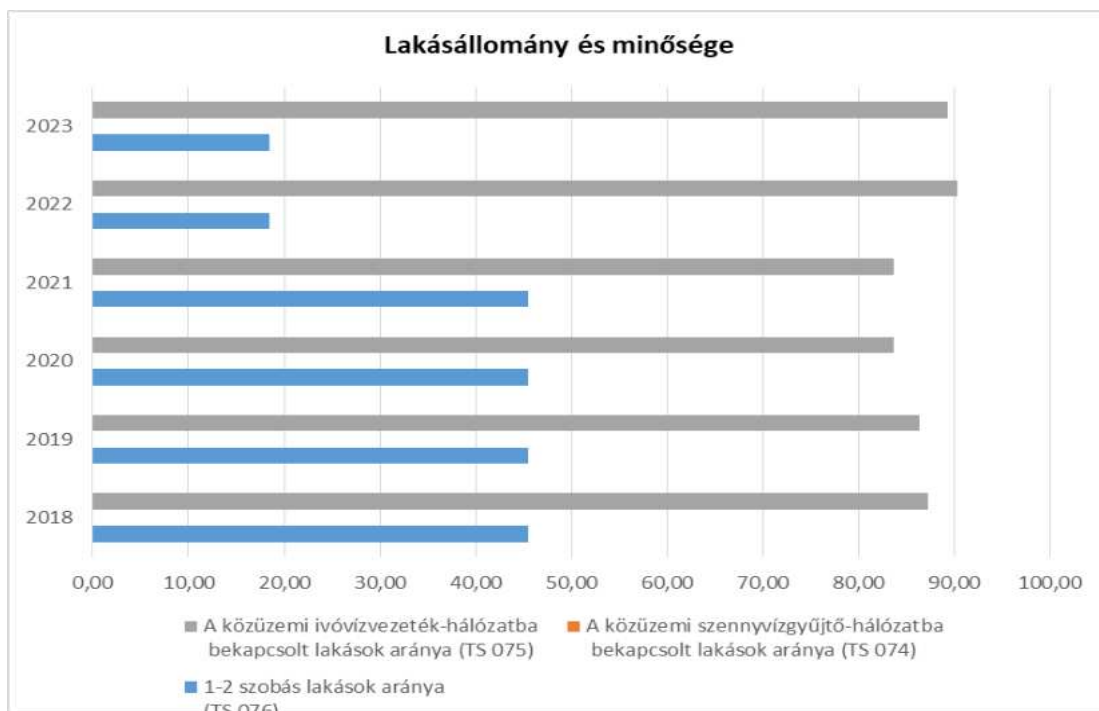
Az álláskeresői segélyben és álláskeresői járadékban részesülők száma elenyésző, ennek két oka lehetséges: egyik a közfoglalkoztatás, másik pedig, hogy sokan már kikerülnek a munkaügyi központok nyilvántartásaiból, mert olyan régóta munkanélküliek, hogy nem jogosultak semmilyen ellátásra (látens munkanélküliség). Az adatok azt mutatják, hogy a 15-64 év közötti lakónépességhez képest a munkaügyi központól kapott ellátásban részesülők száma alacsony, de ismétlem, ez annak tudható be, hogy sokan már nem jogosultak ellátásra, illetve sokan inkább a fekete gazdaságban tűnnek el, mert jobban megéri nekik, mint az ellátás. Az FHT-ban részesülők száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat, ami azt is jelzi, hogy az elmúlt években mindenki komolyan vette a 30 napos munkavégzési kötelezettségre előírt szabályt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	110	0	0,00	45,45	0,00	87,27
2019	110	0	0,00	45,45	0,00	86,36
2020	110	0	0,00	45,45	0,00	83,64
2021	110	0	0,00	45,45	0,00	83,64
2022	103	0	0,00	18,45	0,00	90,29
2023	103	0	0,00	18,45	0,00	89,32

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

az önkormányzat nem rendelkezik bérlakással

b) szociális lakhatás

az önkormányzatnak nincs lehetősége a szociális lakhatást elősegítő intézkedésekre.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

nincs ilyen ingatlan a településen

e) lakhatást segítő támogatások

az önkormányzat a jogosultsági feltételeknek megfelelő családok számára lakásfenntartási támogatást folyósít.

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	2
2019	n.a.	4
2020	n.a.	79
2021	n.a.	78
2022	n.a.	77
2023	n.a.	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

sajnos jellemző a település lakosságára, sok család tartozik a védett fogyasztói körbe, és 2 ingatlant végrehajtási eljárás alá vontak.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen van víz, villany, gáz, kábeltelevízió, internet szolgáltatás. Működik teleház. A közösségi közlekedés a nagyobb városok irányába elfogadható.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nincsenek telepek, nincs szegregátum.

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

nincs

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

nincs

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

nem jellemző a településre

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Helyben nincs orvos, Baksán működik a házi felnőtt és gyermekorvosi szolgáltatás, az önkormányzat évtizedek óta helyben lakó orvossal kötött szerződés alapján látja el ezt a kötelező feladatot, évtizedek óta ugyanazzal a szakemberrel, a lakosság teljes megelégedésére. Tésenybe hetente jár le a házi orvos. A védőnői szolgálatról hasonlókat lehet elmondani. Szakrendelések a közeli városokban (Pécs, Sellye, Siklós) vannak, megközelítésük tömegközlekedési eszközzel és autóval gyorsan elérhető lenne, de vannak olyan csoportok, melyek már nem tudják igénybe venni, akár a koruk miatt, akár anyagi gondok miatt. Ezen a területen sürgősen lépni kell, az esélyegyenlőségi programban két célcsoport vonatkozásában is intézkedést tervezünk: a nőknél és az időseknél, elsősorban a megelőző szűrővizsgálatok hozzáférése megkönnyítésében. Évente egyszer jön mozgó labor, de minden vizsgálat ott nem végezhető el. Az időseket a falugondnoki szolgálat szállítja az orvosi rendelésekre. A baksai és tengerii önkormányzattal közösen, évek óta szeretnénk a házi orvos és a védőnő a műszerezettségét felfejleszteni olyan szintre, hogy a saját feladatuk mellett, akár az alapvető szűrővizsgálatokat ők is el tudják végezni helyben, hiszen a képzettségük adott hozzá. Persze ez csak pályázat útján lehetséges.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	17	3,75
2019	0	0	0	0	17	2,83
2020	0	0	0	0	14	5,00
2021	0	0	0	0	15	3,50
2022	0	0	0	0	10	3,58
2023	0	0	0	0	7	3,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés a városokban lehetséges, melyek megközelítése tömegközlekedési eszközzel és autóval is elérhető. Vannak azonban olyan csoportok, ahol kiemelkedően fontosak ezek a vizsgálatok, de idős koruk miatt, vagy anyagi okok miatt (bármilyen triviális, de nincs pénzük buszjegyre) nem tudnak eljutni a vizsgálatokra. Az önkormányzat az intézkedési tervben mindkét célcsoportot kiemelt figyelemmel kíséri ezen a területen. A falugondnoki szolgálat ezen a területen is jól működik. Egy megfelelően felszerelt házi orvos és a védőnő rengeteg alapvető szűrővizsgálatot el tudnának végezni helyben, hiszen a képzettségük rendelkezésre áll, csak a megfelelő műszerezettség hiányzik. Ezt csak pályázat útján lehet megvalósítani a szükséges tőke hiánya miatt, a körzethez tartozó településekkel együtt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Városokban hozzáférhető, erre is igaz a b) pontban írtak

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az iskolában és az óvodában is külső vállalkozó látja el az étkeztetést. Szociális étkeztetés nem működik a településen, de a gyermekeknek a szünetekben is biztosítja az önkormányzat a meleg ételt szünidei étkeztetés keretében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A baksai iskolában diáksport egyesület működik, mégpedig kiváló szinten, elsősorban labdarúgásban jeleskednek, nemzetközi tornákon is szerepeltek már a diákok jó eredményekkel. Egyéb sport lehetőség azonban a faluban csak a játszótér melletti kispálya, ahol hobbi szinten sportolhatnak, akik szeretnének. Az iskola még tornateremmel sem rendelkezik, évek óta pályázik az önkormányzat, de eddig sikertelenül. Ugyanakkor az úszásoktatás a gyermekeknél az iskolában biztosított. Konzorciumban a körzet önkormányzatai pályázni szeretnének egy sportlétesítmény létrehozására, ahol a körzetbe tartozók különféle sportprogramokat szervezhetnének.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulás fenntartásában működő Pécs és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Gyermejkölési Alapellátási Központ és Családi Bölcsőde Hálózaton (PKSZAK) keresztül történik a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása. Valamennyi térségi lakos könnyen, és helyben igénybe veheti ezeket a szolgáltatásokat, térítésmentesen, mivel kötelező önkormányzati feladat. Ami hiányzik, az a krízis szálló, vagy anya és csecsemőotthon, de eddig szerencsére nem merült fel az igény ezekre, bár, ha felmerülne sem tudná az önkormányzat ingatlan hiányában megoldani a feladatot.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Drogprevenciós szolgáltatás a településen nem működik. A megelőzés azonban alapvető fontosságú, így a szolgáltatás kialakítása védelmet képezhet a lakosság egészsége tekintetében. Szükséges a szakértő szervezetek felkutatása és velük történő kapcsolatfelvétel, illetve kooperáció megteremtése.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A visszajelzések szerint nem fordult elő, olyan személyek dolgoznak ezeken a területeken, akik ügyelnek arra, hogy senki ne szenvedjen hátrányos megkülönböztetést.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Szeretne az önkormányzat ilyet nyújtani, de lehetőség nincs rá, örülünk, ha a kötelező feladatokat a lakosság megelégedettsége mellett el tudjuk látni. 2022-ben történt megkeresés, melyet örömmel fogadott a település, de egyelőre nem történt előrelépés.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

Az Önkormányzat önállóan anyagi lehetőségek híján népkonyha működtetését nem tudja biztosítani.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A település kultúrháza és udvara ad otthont minden évben a falunapnak, a teleházban internet hozzáférés biztosított a fiatalok számára, és aktívan, jól működik a nyugdíjas klub, sok rendezvényt szerveznek helyben, és járnak baráti nyugdíjas klubokhoz rendezvényekre.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	37	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A falunapot évek óta a roma nemzetiségi önkormányzattal közösen rendezik az önkormányzat, teret adva a más nemzetiségi lakosság kultúrájának, hagyományainak megismerésére. Etnikai konfliktus eddig soha nem merült fel, békességben és egymást tolerálva élnek együtt romák és nem romák.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Erős a helyi közösségi szolidaritás, ami megmutatkozik abban is, hogy a szomszédok odafigyelnek egymásra, kis településről lévén szó, mindenki ismer szinte mindenkit, ahol tudják, ott segítik egymást az emberek. Anyagi forrás hiányában sok önkormányzati feladat önkéntes munkával van ellátva, a fejlesztése egy részében is a helybeli szakemberek segítenek önkéntesen.

Az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat is szervez minden évben adományosztást, élelmiszer segélyosztást, immáron 2018 nyara óta a Katolikus Karitásztal segélyszervezettel karöltve. Mindez nem jelenti azt, hogy nem lehetne a közösségi szolidaritást javítani és még jobbá tenni.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Tésényben jelenleg roma nemzetiségi önkormányzat működik. A romák az elmúlt években, a koronavírus járvány okozta nehezített feltételek mellett is igyekeztek minden lehetőséget megragadni kultúrájuk megőrzéséhez, a társadalmi, kulturális különbségek felszámolásához. Rendszeresen részt vesznek a térségi Önkormányzat rendezvényeinek szervezésében, roma fellépőket, hagyományőrző ételeket bemutatva.

- e) helyi lakossági önszerveződések

Tésényben nem jellemző a lakosság önszerveződése, a közösségi élet eseményei szinte kizárólag önkormányzati kezdeményezésre zajlanak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal a település önkormányzatának és az egyéb szervezeteknek, intézményeknek jó kapcsolatuk alakult ki. A nemzetiségi önkormányzat elnöke tagja az önkormányzat képviselő-testületének, így minden problémáról értesül. Minden olyan kérdésben, mely érinti a nemzetiség jogait, kötelezettségeit, az önkormányzat kikéri a nemzetiségi képviselő-testület véleményét, egyetértését, ha az szükséges. A társadalmi egyeztetés folyamatában olyan kérdésekben is egyeztetésre kerül sor, mely az egész település lakosságát érinti. Együttműködési megállapodás készült a két önkormányzat között, melyet minden évben felülvizsgálunk és amennyiben szükséges a megfelelő módosításokat megteszük. A HEP Fórum tagjai között ott van a roma nemzetiségi önkormányzat elnöke.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság, ez miatt kisebb esély a munkaerő piacon	Felnőttképzés, közmunkaprogram, pályázat keretében oktatások indítása
Jövedelem csökkenés miatt mentálhigiénés (lakás és tisztálkodás) és étkezési problémák	Mentálhigiénés tanácsadás, családsegítő szolgálat fokozott és ismétlődő látogatása a családnál, szociális földprogramba bevonás, háztájiban termelt zöldség és állattartás a család fogyasztására
roma kultúra elfeledése	több roma rendezvény szervezése, több pályázati forrás keresése, kiaknázása, ismert roma előadók megkeresése és felkérése együttműködésre

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	163	152	315	51,75%	48,25%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				5,08%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	30	36	66	9,52%	11,43%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	5	10	1,59%	1,59%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Tésenyben az elmúlt 5 évben 35 veszélyeztetett gyermek és 6 védelembe vétel volt. Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a gyermekjóléti szolgálat kiváló működése, gyors, határozott fellépése és igen intenzív jelenléte immáron 7 éve a településen bizalmat váltott ki. Ennek köszönhetően nyíltabban jeleznek a szolgálatnak, és a problémás hátrányos helyzetű gyermekeknek akár jobb életkörülményeket tudnak biztosítani.

Nagyon magas a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Ez az óvodás és általános iskolás korú gyermekek szinte 100 %-a. Rossz egészségügyi és szociális helyzetben jellemzően a HHH-s gyermekek vannak, náluk jelentkezik elsősorban az alultápláltság, a tisztálkodási hiányosság, ugyanakkor ezek a szülők is odafigyelnek a gyermekek tiszta ruhájára. A szűk lakókörnyezet a környezetvédelmi tanulmányok szerint ezekben a családokban is rendezett, tiszta, még ha szerény is.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	2	0
2019	0	9
2020	0	6
2021	1	0
2022	1	13
2023	2	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

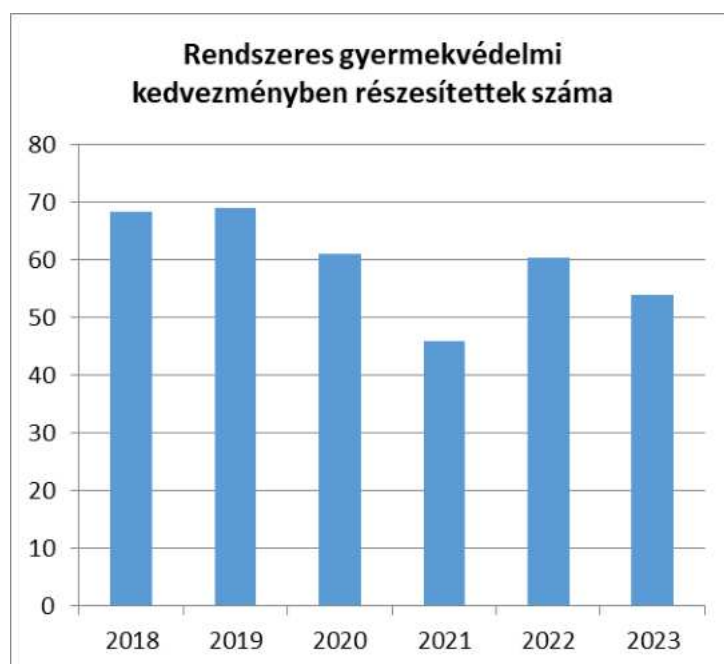

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A 18 év alatti korosztály szinte teljes egészében rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Ez a borzasztóan magas szám nagy terhet jelent az önkormányzatnak, ugyanis részükre az iskolai és óvodai étkeztetést ingyenesen kell biztosítani.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	69
2019	69
2020	61
2021	46
2022	61
2023	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

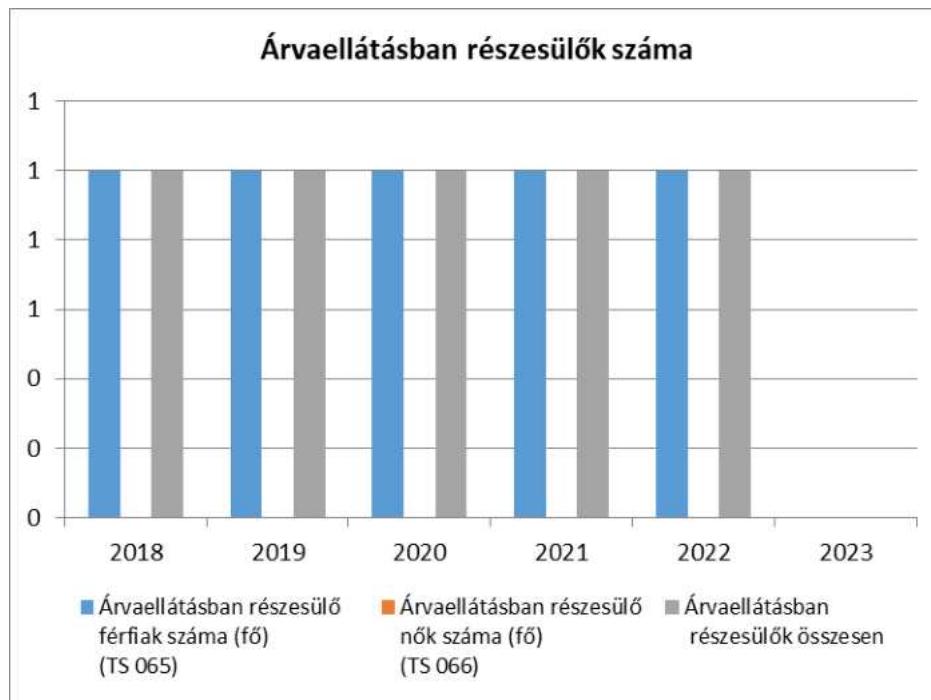

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Forráshiány miatt évek óta nincsenek jogszabályon felüli helyi juttatások, már a városokba járó középiskolások bérleteit sem tudja finanszírozni az önkormányzat, amit korábban minden bejáró gyermeknek biztosított. A Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz viszont minden évben csatlakozik az önkormányzat és havi tízezer forinttal támogatja a felsőfokú tanulmányokat folytató gyerekeket. A kiemelkedő tanulmányi eredményeket elérő általános és középiskolai tanulók részére ösztöndíjat ad minden évben az Önkormányzat, a roma nemzetiségi önkormányzat pedig az Útravaló ösztöndíjprogramban támogatja a gyerekeket. Ezen felül rendkívüli települési támogatást folyósítunk rendkívüli élethelyzet esetében.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	1	0	1
2019	1	0	1
2020	1	0	1
2021	1	0	1
2022	1	0	1
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma szerencsére az elmúlt években változatlanak mondható, nincsen e tekintetben növekedés.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A baksai iskolába bejáró gyermekeknél ez az arány 100 %

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

nincs

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

nincs

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A körzeti védőnő 5 település (Baksa, Tengeri, Téseny, Kisdér és Siklósbodony) gyermekeit látja el, baksai székhellyel, de hetente tart fogadónapot más településeken is. A területi védőnői ellátás mellett azonban a Baksai Óvoda és Általános Iskola is az ellátáshoz tartozik. Az ellátás hozzáférése minden gyermek számára biztosított, a védőnő jellemzően kijár a családokhoz, nem kell a gyermekeket mozgatni. A gondozottak igénye szerint (2 hetente, havonta) Baba-Mama klub működik a védőnő vezetésével a baksai IKSZT épületében, ahol minden gyerekeket, nőket, családokat érintő témát feldolgoznak, átbeszélnek igény szerint. A védőnőnek rendelkezésére áll a végzettség a méhnyakrák szűrés elvégzéséhez, melyhez a szükséges feltételek és eszközök is rendelkezése állnak pályázati forrásból.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekorvosi ellátás Baksán vehető igénybe, tulajdonképpen 0-tól 24 óráig. Betöltetlen praxis nincs. A gyermek szakellátások a városokban (Pécs, Sellye, Siklós) működnek, egyes családoknak

sajnos nagy problémát jelent a gyermek oda utaztatása, azon triviális ok miatt, mert nincs pénzük buszjegyre. Az önkormányzat falugondnoki szolgálata segít eljutni szükség esetén az orvoshoz.

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Óvodában biztosított, a szakemberek (pl. logopédus és más) kijárnak az óvodába, a gyermeket általában nem kell utaztatni.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Baksa Térségi Család-és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül működik a gyermekjóléti szolgálat, a lakosság és az érintettek teljes megelégedésére. A szolgálat munkatársa hetente egy nap ügyeletet tart Baksán, és amennyiben szükséges településenként járja a családokat, főleg az alapellátott családok és a veszélyeztetett gyermekek esetében.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Bölcsőde a településen nem működik. A Baksán működő óvoda férőhelyeinek száma jelenleg teljes mértékben betöltött, a családi bölcsőde teljes kihasználtsággal (7 fő) működik, esetleges bővítése szükséges lenne, melyet pályázati forrásból kívánnak megvalósítani.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Alacsony azoknak a gyermekeknek a száma, akiket védelembe kell venni, ez köszönhető a gyermekjóléti szolgálat tevékenységének, valamint a védőnő, az óvoda és az iskola munkatársainak is. Az intézmények lelkiismeretesen látják el feladatukat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Sellyei Járás minden településén a Család-és Gyermekjóléti Központ által működtetett telefonszámon

(06/20/378-6668) krízis, váratlan esemény bekövetkezése esetén érhető el.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Szűk: sportcsarnok, tornaterem nincs, az óvodában viszont van tornaszoba. Úszásoktatás hetente az iskolásoknak, ezen felül csak az időjárás függvényében van lehetőség szervezett sportprogramra. Több mint 25 éve pályázik az önkormányzat iskolai tornacsarnok építésére, de eddig forráshiány miatt mindig el lett utasítva. Konzorciumban a környező önkormányzatokkal pályázunk egy sportlétesítmény kialakítására Baksán, ahol sport és szabadidős programokat lehet megvalósítani nemcsak gyermekek, hanem a felnőttek részére is.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A tanítási év közben valamennyi gyermek a jogszabályi előírásoknak megfelelően részesül a gyermekétkeztetésben. Ezen kívül a hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosított a szünidei gyermekétkeztetés.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Téseny Község Önkormányzata és a Téseny Roma Nemzetiségi Önkormányzat rendszeresen közösen szervezi a település rendezvényeit, ahol a roma kultúra fellépők, főzések stb. által bemutatásra kerül. Az iskolában és az óvodában roma nemzetiségi oktatás, nevelés folyik.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem fordult elő.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs rá lehetőség.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Tésenyben nincs se iskola, se óvoda, a gyerekek évtizedek óta a Baksai Iskolába járnak. Baksa község önkormányzatával és az óvodával, iskolával jó a kapcsolat, az óvodát 5 település tartja fenn társulási formában. Az iskola szakmai programja részletesen szabályozza a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók kezelését, a program külön részt szentel ezeknek a tanulóknak, melyet az oktatási intézményekben be is tartanak.

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	41	23
2019	33	15
2020	39	18
2021	37	10
2022	40	13
2023	47	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A kiegészítő szolgáltatásokat a Pécsi Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül Pécs város intézményeinek igénybevételével biztosítja az önkormányzat, logopédus hetente egyszer foglalkozik az iskolában a gyerekekkel, ezen felül be kell utazni Pécsre. Gyógypedagógust alkalmaz az iskola, pályázati keretek között iskolapszichológus és szociálpedagógus is szükséges lenne hetente egyszer.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2023	n.a.	14	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés a visszajelzések szerint nem fordult elő, szegregáció nincs. Ezzel kapcsolatban azonban érdemes egy 2013-as magyarországi szociológiai tanulmányra odafigyelni. Magyarországon a roma gyerekek aránya az általános iskolában 12-13 százalék, de vannak települések, ahol elérheti a harminc-negyven százalékot is. Baksán kellőképpen felkészült pedagógusok dolgoznak, mindent megtesznek azért, hogy a gyengébb képességű gyermekek is felzárkózzanak társaikhoz.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A Baksai Iskola kompetencia eredményei az elmúlt években javultak. Ennek köszönhetően a térségi gyerekek továbbtanulási esélyei is nőttek, ezt bizonyítja, hogy évről évre többen kerülnek be érettségit adó középfokú iskolába és kevesebben szakiskolába.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nincs rá lehetőség.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	48
2019	n.a.	n.a.	n.a.	48
2020	n.a.	n.a.	n.a.	57
2021	n.a.	n.a.	n.a.	52
2022	n.a.	n.a.	n.a.	74
2023	n.a.	n.a.	n.a.	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HH és HHH gyerekek továbbtanulási mutatói alacsonyak	Iskolai külön foglalkozás velük, gyermekjóléti szolgálattal való komolyabb szülői együttműködés, külső fejlesztő szakemberek bevonása
a településen nincs olyan hely, ahol a gyermekek kulturáltan eltölthetnék szabadidejüket	teleház, könyvtár fejlesztése, több program szervezése akár a helyben lévő Karitás Jelenléti Ponton, szakemberek bevonása, pályázati lehetőségek keresése
a helyben lévő körzeti általános iskolában nincs tornaterem, illetve felújításra szorul a teljes iskolai épület	pályázati források megkeresése (akár konzorciumban több településsel) az iskola akadálymentesítésére, felújítására és a tornaterem felépítésére

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

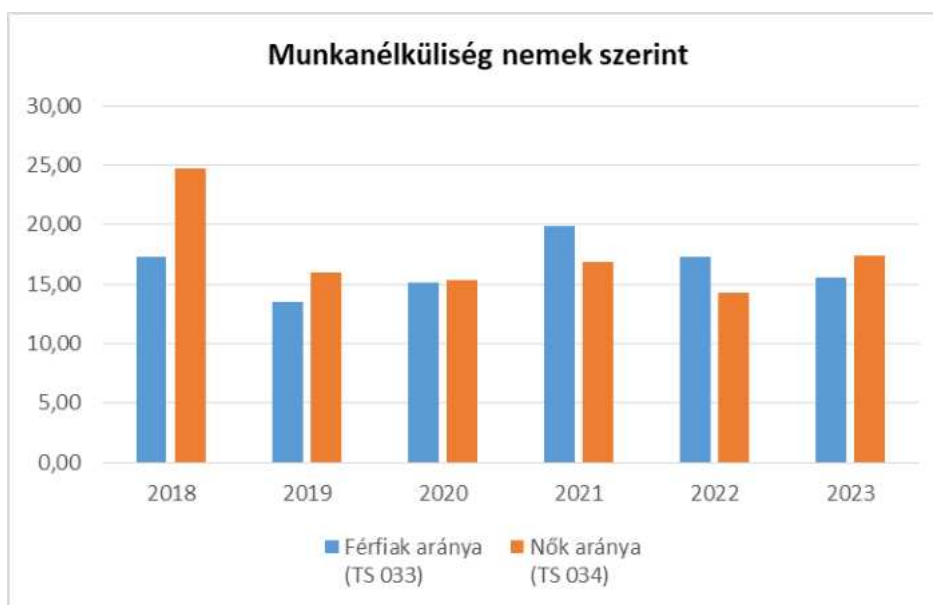
Az állandó népességben belül Tésenyben 48,25 % (152 fő) a nők aránya, ezen belül a 15-64 éveseknél ez az arány 30,16 % (95 fő).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nyilvántartott álláskeresők száma a nők körében évek óta szinte alig változik. Alacsonyabb, mint a férfiaknál, a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek esetében magasabb a számuk.

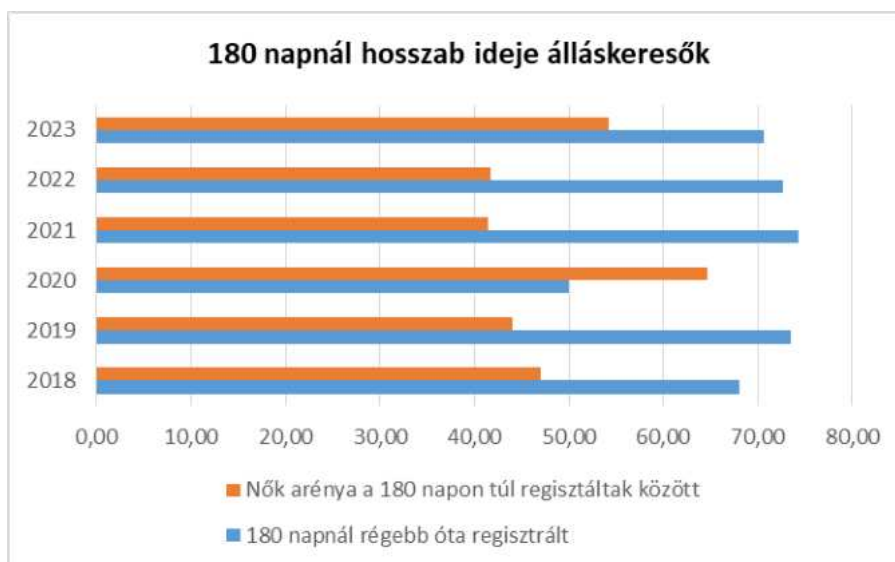
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	17,27	24,76	21,02%
2019	13,53	16	14,77%
2020	15,08	15,31	15,20%
2021	19,83	16,84	18,34%
2022	17,24	14,29	15,77%
2023	15,52	17,39	16,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	68	47,06
2019	73,53	44
2020	50	64,71
2021	74,36	41,38
2022	72,73	41,67
2023	70,59	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen egyetlen foglalkoztatást segítő program sem indult évek óta.

A munkaügyi központoknál induló programokban jelenleg senki nem vesz részt. A programok ismertek a lakosság számára, ezért jellemzően a passzivitás az oka, hogy ezeken nem vesznek részt, illetve az, hogy a képzések általában nem hasznosíthatóak a munkaerő piacon, tehát feleslegesnek érzik elvégezni őket.

A kevés helyi munkaerő igénynek megfelelő képzés csak ritkán indul.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az a) pontnál már írtam, a nők elhelyezkedési lehetőségei elsősorban az alacsony, csak 8 általános iskolai végzettsége miatt korlátozottak. Ugyanakkor ma az is hátrány, ha valakinek csak érettségije van, mert sok helyen az sem hasznosítható. A helybeli munkaerő igény olyan

területeken jelentkezik, melyek már szakiskolában is megszerezhetőek, például takarító, mezőgazdasági szakmunkások, pénzügyi-számviteli képesítés, könyvelői, közgazdasági középfokú képesítés, illetve pedagógus képesítés. Ezért kiemelt hangsúlyt kell fektetni az intézkedési tervben a nők felnőttképzésére, magasabb iskolai végzettség megszerzésére, vagy hasznosítható szakképesítés szerzésére.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A legnagyobb foglalkoztatónál, az önkormányzatnál nem fordult elő, a magánszféráról pedig nincsenek információink, mert ezekről jellemzően nem is mernek beszélni az érintettek, örülnek, ha van állásuk. Köztudott a legnagyobb gyakorlat az, hogy 4 órára vannak bejelentve és ennél többet kell dolgozni. Ez viszont nehezen megfogható.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde a településen nem működik. Az óvodai férőhelyek száma jelenleg több, mint amennyi óvodás gyermek van a baksai óvodában, családi napközi teljes kihasználtsággal Baksán működik. Ezek a tényezők tehát nem befolyásolják negatívan a nők munkába állását, a gyermek elhelyezése nem akadály. A közintézményekben papíron ugyan nincs rugalmas munkaidő, de a település jellegéből adódóan nincs olyan szigorú munkarend, mint egy nagyvárosi intézményben, amennyiben a családon belül jelennek meg elintézni való dolgok, azt az intézményvezetők rugalmasan tudják kezelni.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékonyan működik a településen, baksai székhellyel, jól együttműködve a Családsegítő és a Gyermekjóléti Szolgálattal. A problémát inkább az jelenti, hogy a szülő nem akarja igénybe venni a segítséget, vagy nem fogadja meg a tanácsokat. Családtervezési tanácsadás a településen jelenleg nem működik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Látens terület, nem tudunk róla, önkormányzathoz feljelentés nem érkezett, rendőrségtől sem kaptunk jelzést.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nincs és nem is várható ilyen szolgáltatás. Nem is indokolja ezt semmi, mert, ha a családon belül probléma van, megoldható rokonoknál történő átmeneti elhelyezéssel, igény sincs rá a településen. Amennyiben felmerül, át kell gondolni a megoldási lehetőségeket, ami nem lehet más, mint nagyobb várossal együttműködve megoldani az ilyen nők, családok elhelyezését. Önkormányzat önerőből nem tudja ezt a szolgáltatást nyújtani. A Sellyei Járás minden településén a Család-és Gyermekjóléti Központ által működtetett telefonszámon (20/378-6668) krízis, váratlan esemény bekövetkezése esetén érhető el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a településen élő nők jellemzően nem intézményesített formában aktívak. Különböző adománygyűjtéseknél, osztásoknál, helyi rendezvények szervezésében, lebonyolításában. Jelenleg a polgármester és a képviselő-testület 2 tagja is nő. Aktívak a nyugdíjas klub tagjai is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Eddig ilyenek nem voltak, a HEP célja lesz az is, hogy ezeket a kezdeményezéseket újtukra indítsuk, és feltárjuk még mélyebben, mint ez a helyzetelemzés, a nőket fokozottan érintő problémákat.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
18-54 éves nők 180 napon túli munkanélküliségének magas aránya, egyes után visszavezetés a munkába,	felntt képzés helybe szállítása, vonzáskörzetben lévő képzéseken való részvétel megkönnyítése, családsegítő szolgálat erősítése, a legális munka népszerűsítése a fekete munkával szemben
a megelőző szűrvizsgálatokhoz való körülményes hozzájutás	megelőző szűrvizsgálatok szervezése lehetőség szerint helyben
bölcsőde, óvoda bővítése	bölcsődei és az óvodai férőhelyek bővítése és felújítása a szomszéd településen pályázati forrásokból

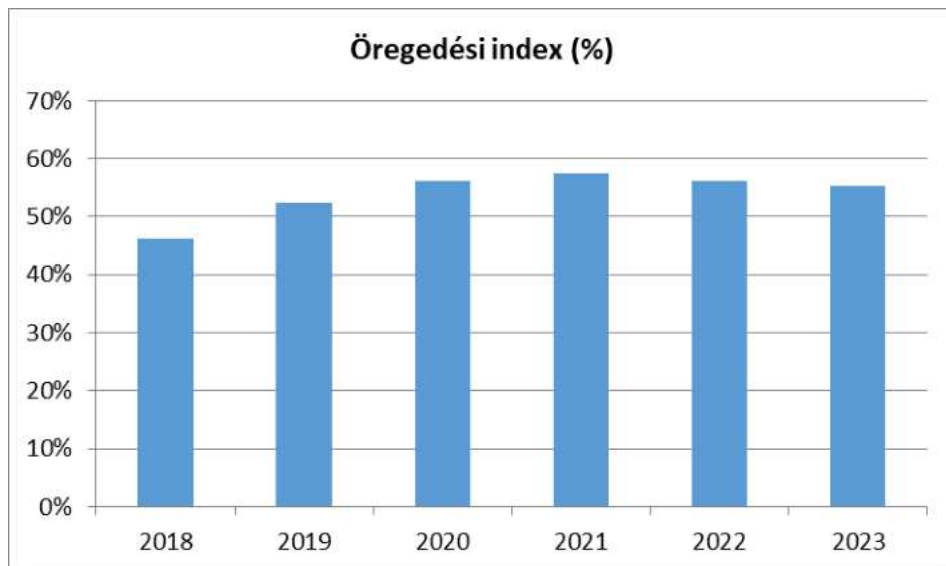
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tésenyben a 60 év feletti lakosság száma 56 fő volt, magasabb a 60 év feletti férfiak aránya. A különbség a 65 év feletti nőknél fogható meg, jóval magasabb a számuk, mint a 65 év feletti férfiaké (21, illetve 17 fő). A nyugdíjas korúak közül ellátásban valamennyien részesülnek, többségük teljes jogú öregségi nyugdíjban (15 nő, 15 férfi).

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	30	65	46,15%
2019	33	63	52,38%
2020	36	64	56,25%
2021	38	66	57,58%
2022	36	64	56,25%
2023	37	67	55,22%

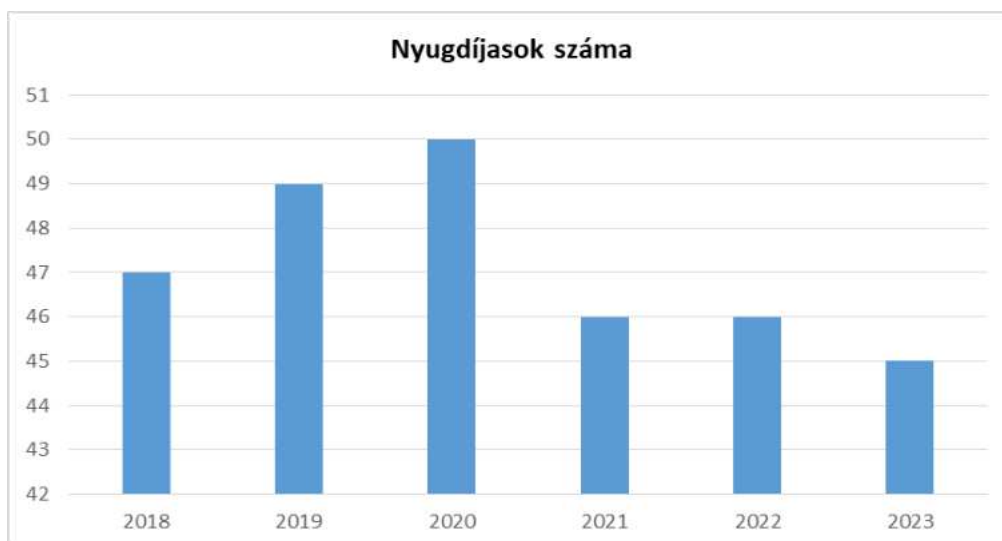
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

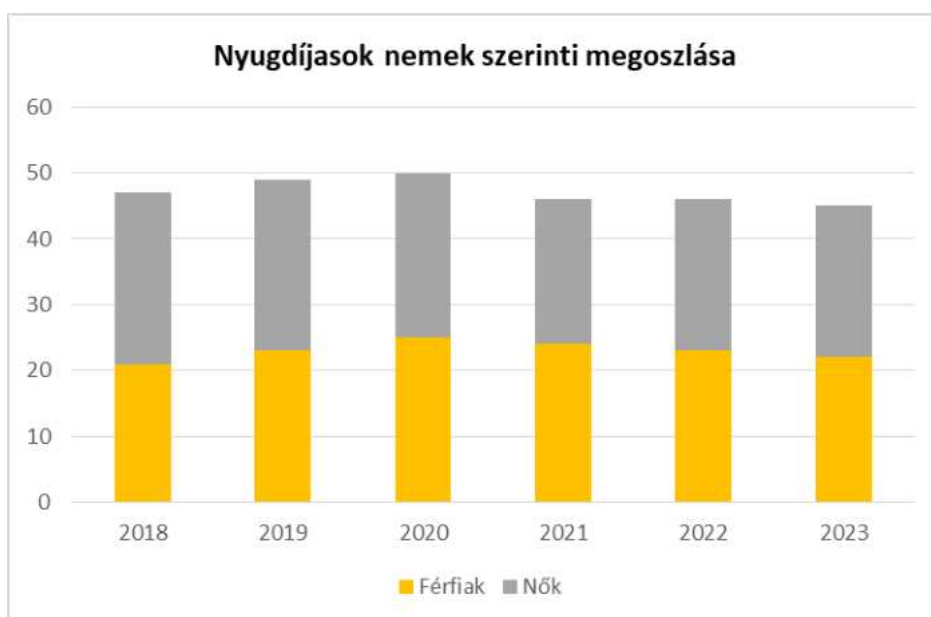

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	21	26	47
2019	23	26	49
2020	25	25	50
2021	24	22	46
2022	23	23	46
2023	22	23	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	0	0	11	16	0	3	1
2019	0	0	14	17	0	3	1
2020	0	0	16	17	0	3	1
2021	0	0	16	16	0	1	1
2022	0	0	15	17	0	1	1
2023	1	0	15	15	0	0	2

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az önkormányzat intézményeiben nem foglalkoztat nyugdíjasokat, és nem jellemző a környék vállalkozóira sem. Az elmúlt évek során igény sem merült fel időskorúak részéről a foglalkoztatásra. Ezt mi normális esetnek tartjuk, mert minden nyugdíjas aktív korú elől venne el munkahelyet, és az ő körükben lenne magasabb a munkanélküliség, ezért a nyugdíjasok foglalkoztatottságát nem is kívánja előre mozdítani az önkormányzat. Az utolsó nyugdíjas foglalkoztatott 2012-ig az önkormányzati hivatalban dolgozó 4 órás hivatalsegéd volt.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	50	34	34	39	33	34
41-45 év (TS 042)	Fő	4	2	3	5	5	2
	%	8,00%	5,88%	8,82%	12,82%	15,15%	5,88%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	1	3	3	4	5
	%	2,00%	2,94%	8,82%	7,69%	12,12%	14,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	6	3	5	3	4
	%	8,00%	17,65%	8,82%	12,82%	9,09%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	6	1	3	3	4
	%	14,00%	17,65%	2,94%	7,69%	9,09%	11,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6	3	4	6	7	9
	%	12,00%	8,82%	11,76%	15,38%	21,21%	26,47%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok foglalkoztatását az a) pontban írtak miatt nem is szorgalmazza az önkormányzat, az élethosszig tartó tanulás iránt közösségi szinten szervezett igény nincs. A tevékeny időskort az önkormányzat azon a szinten próbálja kezelni az intézkedésekben, hogy a jelenlegi magukba zárkózás helyett aktív közösségi életet éljenek, akár a nyugdíjas klubban, akár más szervezeti formában. A tevékeny időskort mi szórakozásban, sportban, közösségi életben látjuk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az elmúlt évek során nyugdíjas nem jelentkezett foglalkoztatásra az önkormányzatnál, de ha jelentkezne, csak azért, mert nyugdíjas, nem lenne diszkriminálva, amennyiben az elvégzendő feladatnak meg tud felelni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

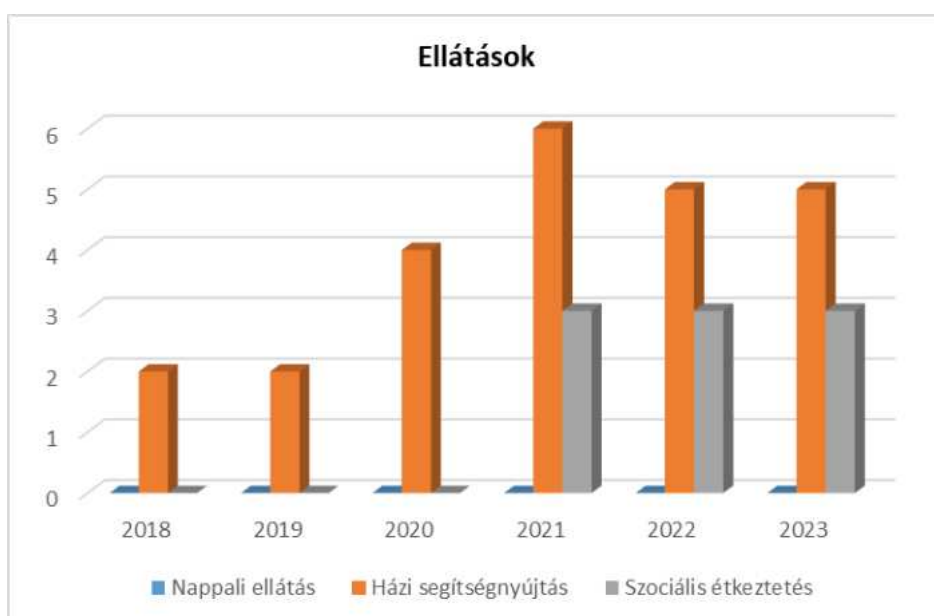
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Tésenyben a Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulás fenntartásában működő Pécs és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Gyermekjóléti Alapellátási Központ és Családi Bölcsőde Hálózaton (PKSZAK) keresztül történik a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az idősek nappali ellátásának biztosítása. Probléma az idősek számára az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés, különösen a szakrendelésekhez, megelőző szűrővizsgálatokhoz, melyek csak a városokban érhetőek el. Erre vonatkozóan a HEP intézkedési tervet is fog tartalmazni.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	30	0	2	0
2019	33	0	2	0
2020	36	0	4	0
2021	38	0	6	3
2022	36	0	5	3
2023	37	0	5	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Tésényben működik nyugdíjas klub, bár már nem egyesület formájában. A nyugdíjas klub még viszonylag aktív, de sokkal több helyi program szervezésére lenne igény. Könyvtár, a teleházban internet hozzáférés működik a településen, egyéb közművelődési, vagy szórakozási lehetőség csak a városokban van. A település hagyományos fesztiváljain, a falunapon, családi napon aktívan közreműködnek a nyugdíjasok.

b) idősök informatikai jártassága;

Ki lehet jelenteni, hogy az idősök informatikai jártassága alacsony szinten van. Mindössze néhányan nyilatkozták, hogy tudják használni és szokták is az internetet. Jellemzően a televíziók műsoraiból tájékozódik ez a korosztály.

c) a generációk közötti programok.

A település hagyományos fesztiváljain, a falunapon aktívan közreműködnek a nyugdíjasok, amelyeken több generációt érintő programok kerülnek megszervezésre. Az általános iskolával és az óvodával is folyamatosan szerveznek közös programokat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincs kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó speciálisprogram, ezen a jövőben a korosztállyal egyeztetve, véleményüket, tanácsaikat kikérve változtatni kíván az önkormányzat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
aktív közösségi élet hiánya	Idősek nappali ellátásába és az Idősek klubjának rendezvényeibe történő bevonás, programok szervezése,
egészségügyi szakellátások igénybevételének nehézsége, szűrővizsgálatok hiánya	falugondnoki szolgálat megerősítése, szűrések megszervezése lehetőség szerint helyben, a szakellátásokra való eljutás megkönnyítése.

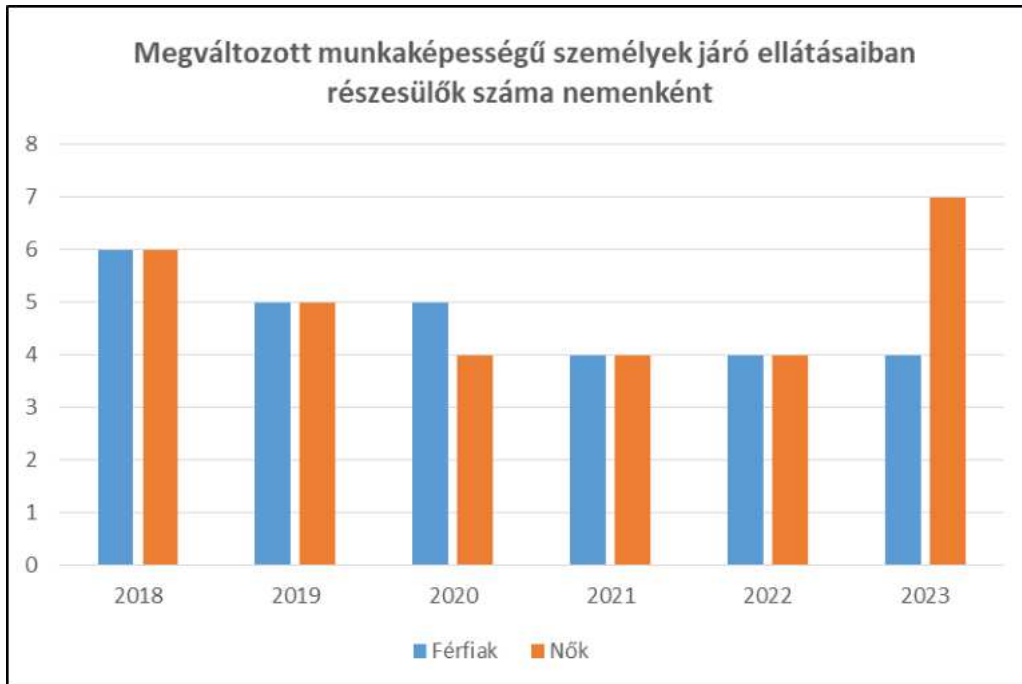
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tésényben jelenleg 11 megváltozott munkaképességű személy él. Ezért az önkormányzat ezzel a célcsoporttal eddig nem foglalkozott. Ami nincs annak nem kell esélyegyenlőség. Megfordítva a felvetést, amennyiben lesz, akkor valóban hátrányt fognak szenvedni az elmaradt intézkedések miatt. Ezért az önkormányzat ebben a programban olyan intézkedési tervet készít, mely inkább megelőző és felkészülő arra az esetre, ha fogyatékos személy kíván bármilyen szolgáltatást igénybe venni (iskola, óvoda, védőnő, hivatal stb.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	6	6	12
2019	5	5	10
2020	5	4	9
2021	4	4	8
2022	4	4	8
2023	4	7	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen és a környéken a fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségei azért sem épülhettek ki, és még gondolat szintjén sem merült fel, mert nincsenek olyan fogyatékos személyek, akik speciális munkakörülményeket igényelnének. Ezért a HEP-ben ismét csak egy hipotézist lehet felállítani, és mint szimulált problémát kezelni. A közfoglalkoztatásban az önkormányzat tudná foglalkoztatni például a mozgásszervi fogyatékosokat ülve is végezhető munkára, értelmi fogyatékosokat egyszerű fázisokból álló betanított munkára.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem állnak rendelkezésre a településen lehetőségek.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem fordult elő, pont az előbb leírtak miatt.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Ismét a hipotézis szintjén, amennyiben fogyatékos emberekről is gondoskodni kellene a településen, a házi segítségnyújtás intézménye alkalmas lenne rá, illetve az idősek nappali ellátásában is megoldható ez a feladata. Jelenleg a polgármesteri hivatal nem akadálymentesített, részlegesen akadálymentesített a kultúrház. Kiemelten kezeljük a részlegesen vagy egyáltalán nem akadálymentes intézmények akadálymentesítését.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők jelenleg természetbeni ellátásként az étkeztetést és a házi segítségnyújtást vehetik igénybe. Az államtól kapott fogyatékosági ellátásban nem részesül senki, vagy legalábbis nincs róla adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A többi célcsoporthoz hasonlóan probléma az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés, különösen a szakrendelésekhez, megelőző szűrővizsgálatokhoz, melyek csak a városokban érhetőek el. Erre vonatkozóan a falugondnoki szolgálat nyújt segítséget.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A polgármesteri hivatalnál és a könyvtárnál kell akadálymentesítést végezni.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Ezek a feladatok még megoldásra várnak, anyagi források hiányában a pályázati lehetőségektől függően csak hosszútávon, 10 éven belül elképzelhetőek.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Jelenleg az önkormányzati munkahelyeken nem valósult meg akadálymentesítés, a magánszférában szintén nem.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A falugondnoki szolgálat által működtetett két busz rámpával felszerelt, a járdák, utak akadálymentesítettek. Az elkövetkezendő 5 év célja a parkok akadálymentesítése.

- f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye stb.);

Nincs és nem is várható, hogy a közeljövőben (10-20 éven belül) megvalósulna.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs rá lehetőség

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ezek a feladatok még megoldásra várnak, anyagi források hiányában a pályázati lehetőségektől függően csak hosszútávon, 10 éven belül képzelhetőek el.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs tudomásunk ilyen jellegű problémákról.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fogyatékosokat alkalmazó munkahelyek hiánya,	helyben foglalkoztatás lehetőségének megvizsgálása, gazdálkodó szervek meggyőzése, hogy van olyan munkakör, amit fogyatékos is betölthet
szolgáltatások igénybevétele körülményes	középületek akadálymentesítése, a közösség nagyobb odafigyelése és segítése a fogyatékosok irányába.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszigeteltség a városoktól	közlekedési infrastruktúra fejlesztése, több távolsági járat bevezetése
alacsony helyi foglalkoztatási lehetőségek	kormányhivatallal közösen, helyben több tájékoztatás tartása, foglalkoztatási lehetőségekről, mezőgazdasági program tovább gondolása, hosszabb távon akár önállósulva, bővítve, akár munkahely teremtő is lehet
előregedő társadalom	lakhatás vonzóbbá tétele, ingyen telkek osztása, járdák, utak felújítása, középületek akadálymentesítése, a település külső megjelenésének és biztonságának javítása: térfigyelő kamerák, közvilágítás korszerűsítése, parkosítás, foci pályák, buszmegálló felújítása pályázati forrásból
megfelelő oktatás hiánya	munkaügyi központtal egyeztetve több tanfolyam kezdeményezése, utazás megszervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen a Katolikus Karitászt jelent meg 2018-ban, kiemelkedő tevékenységet végezve elsősorban a gyermekeket érintően. A régi kocsmából kialakított Jelenléti Ponton a gyermekek hasznos időtöltését szervezi, valamint a mélyszegénységben élők helyzetének előmozdítása érdekében számtalan projekttel, programmal tevékenykedik.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Civil szervezetek a településen nincsenek, partnerségi kapcsolat van viszont az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat között, valamint a megalakult HEP Fórumban résztvevő összes szerv között, igaz ez csak most van alakulóban. A következő években együtt fog gondolkodni és dolgozni az esélyegyenlőség javításán az önkormányzat, az önkormányzat intézményei, iskola, óvoda, a házi orvos, a védőnői szolgálat, a nemzetiségi önkormányzatok, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat. A Katolikus Karitással és annak munkatársaival szoros és kiváló az együttműködés, gyakoriak a közös szervezésű programok.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot 19 település tartja fenn baksai székhellyel, a házi segítségnyújtás és az idősek klubja társulás fenntartásában működik. Szintén társulásban működik az óvoda, a védőnői szolgálat, valamint a házi orvosi ellátás is feladatellátási szerződés alapján több önkormányzat együttműködésével működik. Partnerség van az önkormányzatok között a Kistépülések Önkormányzati Szövetségén (KÖSZ) keresztül. A KÖSZ kiemelt célja a kistépülések élhetőbbé tétele.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat a települési önkormányzattal közösen tevékenykedik az esélyegyenlőség megvalósításában, önálló tevékenységként a romák körében történő felvilágosító munka emelhető ki.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek közül a Pécs-Egyházmegyei Katolikus Karitászműködik közre, jelentős tevékenységet lát el az általa létesített Jelenléti Ponton. A Máltai Szeretetszolgálat is jelen van járásunkban, de meghívással és hosszú sorban állással lehet őket a kistépülésekre elhívni, leterheltségük miatt. Hosszabb távú céljaink közé tartozik minél többször elhívni ezen segélyszervezetek vezetőit és a településsel való hosszabb távú együttműködést szorgalmazni.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A piaci szereplők, kis és középvállalkozások, nagy vállalatok előzetes érdeklődés alapján fogékonyak lennének az esélyegyenlőség javításában, elsősorban a nők szülés utáni munkavállalásának elősegítésében, fogyatékos személyek alkalmazásában, diákok szünidei munka lehetőségében.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok által megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. Az adatgyűjtés kiterjedt Téseny község közigazgatási területén a kistérségi és helyi dokumentumokra. A Program átfogó képet ad a településen élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezetet a helyben szokásos módon, Baksa község honlapján (baksa.hu) kerül közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és a véleményét elmondja.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Baksa község honlapján elérhetővé tesszük a lakosság számára. A monitoring a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, a Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai bevonásával történik. A település működtet HEP fórumot, melyre minden vezetőt, képviselőt, munkatársat írásos formában meghívunk.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Alacsony iskolázottság, ez miatt kisebb esély a munkaerő piacon - Jövedelem csökkenés miatt mentálhigiénés (lakás és tisztálkodás) és étkezési problémák - roma kultúra elfeledése 	<ul style="list-style-type: none"> - Felnőttképzés, közmunkaprogram, pályázat keretében oktatások indítása - Mentálhigiénés tanácsadás, családsegítő szolgálat fokozott és ismétlődő látogatása a családnál, szociális földprogramba bevonás, háztájiban termelt zöldség és állattartás a család fogyasztására - több roma rendezvény szervezése, több pályázati forrás keresése, kiaknázása, ismert roma előadók megkeresése és felkérése együttműködésre
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - HH és HHH gyerekek továbbtanulási mutatói alacsonyak - a településen nincs olyan hely, ahol a gyermekek kulturáltan eltölthetnék szabadidejüket - a helyben lévő körzeti általános iskolában nincs tornaterem, illetve felújításra szorul a teljes iskolai épület 	<ul style="list-style-type: none"> - Iskolai külön foglalkozás velük, gyermekjóléti szolgálattal való komolyabb szülői együttműködés, külső fejlesztő szakemberek bevonása - teleház, könyvtár fejlesztése, több program szervezése akár a helyben lévő Karitás Jelenléti Ponton, szakemberek bevonása, pályázati lehetőségek keresése - pályázati források megkeresése (akár konzorciumban több településsel) az iskola akadálymentesítésére, felújítására és a tornaterem felépítésére
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - aktív közösségi élet hiánya - egészségügyi szakellátások igénybevételének nehézsége, szűrővizsgálatok hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - Idősek nappali ellátásába és az Idősek klubjának rendezvényeibe történő bevonás, programok szervezése, - falugondnoki szolgálat megerősítése, szűrések megszervezése lehetőség szerint helyben, a szakellátásokra való eljutás megkönnyítése
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - 18-54 éves nők 180 napon túli munkanélküliségének magas aránya, gyes után visszavezetés a munkába, - a megelőző szűrővizsgálatokhoz való körülményes hozzájutás 	<ul style="list-style-type: none"> - felnőttképzés helybe szállítása, vonzáskörzetben lévő képzéseken való részvétel megkönnyítése, családsegítő szolgálat erősítése, a legális munka népszerűsítése a

	<ul style="list-style-type: none"> - bölcsőde, óvoda bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> fekete munkával szemben - megelőző szűrővizsgálatok szervezése lehetőség szerint helyben - bölcsődei és az óvodai férőhelyek bővítése és felújítása a szomszéd településen pályázati forrásokból
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosokat alkalmazó munkahelyek hiánya, - szolgáltatások igénybevétele körülményes 	<ul style="list-style-type: none"> - helyben foglalkoztatás lehetőségének megvizsgálása, gazdálkodó szervek meggyőzése, hogy van olyan munkakör, amit fogyatékos is betölthet - középületek akadálymentesítése, a közösség nagyobb odafigyelése és segítése a fogyatékosok irányába.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<ul style="list-style-type: none"> - elszigeteltség a városoktól - alacsony helyi foglalkoztatási lehetőségek - elöregedő társadalom - megfelelő oktatás hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - közlekedési infrastruktúra fejlesztése, több távolsági járat bevezetése - kormányhivatallal közösen, helyben több tájékoztatás tartása, foglalkoztatási lehetőségekről, mezőgazdasági program tovább gondolása, hosszabb távon akár önállósulva, bővítve, akár munkahely teremtő is lehet - lakhatás vonzóbbá tétele, ingyen telkek osztása, járdák, utak felújítása, középületek akadálymentesítése, a település külső megjelenésének és biztonságának javítása: térfelügyelő kamerák, közvilágítás korszerűsítése, parkosítás, foci-pálya, buszmegálló felújítása pályázati forrásból - munkaügyi központtal egyeztetve több tanfolyam kezdeményezése, utazás megszervezése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, mint a nem romák, kizárva a szegregáció létrejöttének lehetőségét.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők nem csak a segélyekből, de saját értéktermelő munkájukkal is vegyék ki részüket a településen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek továbbtanulási esélyeinek javítását, az integrált oktatást, a gyermekéhezés megszüntetését, mentálhigiénés fejlődésüket, szocializálódásukat.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre a közösségi életbe történő bevonással, párbeszéd kialakításával kirángatni őket a maguk által is teremtett elszigetelődésből. A szolgáltatások bővítésével, az egészségügyi ellátások könnyebb igénybevételel a mindennapi életüket megkönnyítjük.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a család fontosságát, a családalapítás utáni munkába történő visszailleszkedésüket, a felnőttképzésbe történő bevonásukat, egészségügyi szűrések széles körű hozzájutásának lehetőségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életvitelének megkönnyítésére, a helyben adott lehetőségek mellett munkaerőpiacra juttatásukat, a környezetbe történő beilleszkedésük elősegítését, a szolgáltatások igénybevételel a fogyatékoságuk miatti hátrányukat, a szükséges akadálymentesítéseket közhivatalokban, közintézményekben.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Járdák, utak felújítás	A településen járdák és az utak már eléggé elhasználódtak, felrepedeztek, időjárás kikezdték. Szükséges lenne a felújításuk, mert így egyrészt balesetveszélyesek, másrészt nehéz rajtuk közlekedni.	Általános cél: Az utakat újjáépíteni és új járdákat kialakítani a közlekedés megkönnyítése és biztonságossá tételében. Rövid táv: felmérni a felújítani szükséges járda és útszakasz mértékét. Közép és hosszú táv: felkutatni a pályázati forrásokat és megvalósítani a felújítást	Településarculati rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. A szükséges felújítás nagyságának felmérése. 2. Pályázati források keresése és pályázatok elkészítése, benyújtása. 3. A megfelelő források rendelkezésre állásakor a felújítások megvalósítása.	Polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Jobb minőségű utak és járdák, melyek megkönnyítik a közlekedést.	Ez a program csak pályázati forrásból megvalósítható meg.	Az önkormányzat nem befolyásolható.	nincs ilyen
2	Középületek akadálymentesítése	A településen található középületek (polgármesteri hivatal, könyvtár, Teleház, buszmegállók) akár mozgáskorlátozottak, akár csak az idősek számára nehezen megközelíthetőek.	Általános cél: A település és a központi akadálymentesítéssel külső segítség nélkül élhetőbbé válik a település a lakosság részére. Rövidtávú cél: felmérni, hogy pontosan amit és hogyan lehet akadálymentesíteni. Pályázatok benyújtása a forrás megteremtésére. Középtávú cél: 2 éven belül a középületek fele akadálymentesen legyen megközelíthető. Hosszútávú cél: valamennyi középület akadálymentesen megközelíthető, birtokba vehető és használható legyen (külső, belső teljes akadálymentesítés)	településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Felmérni a szükséges munkát. 2. Pályázatok felkutatása és benyújtása. 3. Az akadálymentesítés gyakorlati megvalósítása a középületeken	polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Rövid táv: kidolgozza az önkormányzat azokat a célokat és módszereket ahol, és ahogyan az akadálymentesítés szükséges. Közép távon az önkormányzati hivatal és az orvosi rendelő akadálymentesítése megvalósul. Hosszú távon valamennyi középület akadálymentesítése befejeződik.	csak pénzfenntarthatóság már csak állagmegóvást jelent	nincs ilyen	

3	A település külső megjelenésének és biztonságának javítása	Településünk nagyszabású felújításra szorul. A közvilágítás felújításra, korszerűsítésre, bővítésre szorul. Ugyanígy a buszmegálló, a park és a bitumenes focipálya is. A biztonság fokozása érdekében térfigyelő kamerák felszerelése és terveink között szerepel.	Általános cél: A közvilágítás korszerűsítésével és a térfigyelő kamerák felszerelésével biztonságosabb lesz a település, a felújításokkal szebb lesz környezetünk. Rövidtávú cél: 1,5 éven belül a közvilágítás korszerűsítésének és a térfigyelő kamerák felszerelésével a településünk jól átlátható és biztonságos lesz. Közép és hosszútávú cél: A buszmegálló, park, focipálya felújításával megújult környezetben biztonságosan tudják használni ezen intézményeket a lakosok.	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Felmérni a pontos szükségleteket 2. Pályázatok keresése és benyújtása a megvalósításhoz szükséges források megteremtésére 3. a közvilágítás fejlesztésének és bővítésének megvalósítása 4. Térfigyelő rendszer kiépítése 5. Buszmegálló, park és bitumenes focipálya felújítása	polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Rövid távon a felújításra kerül érintett forrásból pontos szükséglet, és hosszútávon megvalósulnak a felújítások, élhetőbbé, szebbé, biztonságosabbá válik településünk.	Ezek a felújítások mind pályázati forrásból megvalósíthatók meg.	A megvalósulást követően már csak az állagmegőrzésre kell figyelni.	nincs ilyen
4	Háziorvosi rendelő felújítása és korszerű műszerekkel történő felszerelése	A településre kijár a háziorvos hetente, de a rendelő épülete már nagyon felújításra szorul. Ugyancsak az elavult és szegényes műszereket is le kellene cserélni és kibővíteni korszerű műszerekkel. Az alapvető szűrővizsgálatokhoz szükséges műszerek beszerzésével elérhető lenne, hogy a lakosság részt vegyen ezeken, mert helyben vannak.	Általános cél: A háziorvosi rendelő felújításával, műszerekkel történő korszerűsítésével a lakosság ellátása. Rövidtávú cél: A rendelő felújításához pályázatok keresése és benyújtása. A korszerűség érdekében egyeztetés a háziorvossal, védőnővel. Középtávú cél: 1,5 éven belül a felújítás megvalósítása, a háziorvos és védőnő instrukciói alapján a műszerek beszerzése. Hosszútávú cél: A lakosság színvonalas orvosi ellátásban részesül, az alapvető szűrővizsgálatok feltételei megteremtődnek Tésényben.	Településfejlesztési Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. a felújítás és a műszerek szükségleteinek felmérése. 2. Pályázat benyújtása 3. Felújítás megvalósítása, műszerek beszerzése 4. lakosság orvosi ellátásának javítása, szűrővizsgálatok megvalósítása	Polgármester, háziorvos	2029. 12. 12. (szerda)	1. 1 éven belül a lehetőség megteremtése a felújításra 2. 1,5 éven belül a rendelő felszerelése a szükséges műszerekkel 3. a lakosság minden tagja igénybe veheti a korszerű ellátást és a szükséges megelőző szűrő vizsgálatokat 4. hosszútávon ez rendszeressé válik	Pályázati források	Az állagmegővést kell szem előtt tartani	nincs ilyen
5	Mezőgazdasági program továbbgondolása	A közmunka program keretében mezőgazdasági programunk is megtermelt javakat	Általános cél: A mezőgazdasági program megtermelt terményeket betároljuk, illetve feldolgozzuk és így értékesítjük. Rövidtávú cél:	nincs ilyen dokumentum	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Mezőgazdasági program beindítása 2. Szükségletek felmérése 3. Tároló és feldolgozó megépítése 4.	polgármester, munkaügyi központ	2029. 12. 12. (szerda)	A megtermelt javakat feldolgozva többféle formában is lehet hasznosítani. Tárolásra alkalmas hely birtokában	A humán erőforrás adott a közmunka programnak köszönhetően. Afenttartja az igényeket a folytatásra	A program beindulása és sikere talán lehet hasznosítani. tároló és feldolgozó	nincs ilyen

		eddig kiosztottuk a lakosság részére, ezzel is segítve megélhetésüket. Továbbgondolva tervezzük a termények tárolására illetve feldolgozására alkalmas épület/helyiségek kialakítását.	a gazdálkodás beindítás (magok elvetése, palánta elültetése), a tároló és feldolgozó helyiségek kialakításához a szükséglet felmérése, a megvalósítás elindítása. Középtávú és hosszútávú cél: A Tároló, feldolgozó helyek kialakítása, a termény betakarítása, további feldolgozása vagy betárolása. Értékesítés (a lakosságnak vagy külső helyre).			Termény betakarítása 5. További feldolgozás 6. Betárolás 7. Esetleges értékesítés		nagyobb mennyiségek termelésében is lehet gondolni későbbi felhasználás és értékesítés lehetőségének megteremtésére.	helyiségek kialakítására pályázati forrás szükséges.	hosszabb távon.		
6	Mosoda kialakítása, lakhatási körülmények javítása	Nem mindenkinek adott a lehetőség az igény otthona széptésére. A mosoda talán elérheti azt, hogy egyébként ápolatlan emberek is hozzá tudjanak jutni a tisztasághoz. A lakhatási körülmények javításával pedig az önkormányzat segíthet a házak felújításában, persze a tulajdonos közreműködésével.	Általános cél: A település valamennyi ingatlan kulturáltan nézzen ki, és legyen az embereknek arra, hogy tisztán járjanak. Rövidtávú cél: A felújítani szükséges ingatlanok feltérképezése, a mosoda beindításának előkészítése, pályázatok benyújtása. Középtávú cél: 2 éven belül az ingatlanok feléne felújítása, a mosoda kialakítása. Hosszútávú cél: 3 éven belül minden felújításra szoruló ingatlan elkészüljön, az emberek természetesnek érezzék a mosoda használatának szükségességét.	nincs ilyen dokumentum	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Felújításra szoruló épületek feltérképezése 2. Mosoda igényének kialakításának előkészítése 3. pályázat benyújtása 4. Épületek felújításának megvalósítása 5. mosoda kialakítása és népszerűsítése	polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Minden ház a településen kulturáltan néz ki. A mosoda által minden lakos tiszta ruhát visel, igénye lesz a gondozott kinézetre.	Pályázati forrásból valósítható meg nagyrészt	A felújítás után már csak az állagmegőrzésre kell figyelni.	nincs ilyen
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Háztáji zöldségtermesztés és állattartás mélyszegénységben élőkre	A mélyszegénységben élő legnagyobbat állattartás a problémája egyrészt a családban az egy főre jutó alacsony jövedelem miatti hátrányok, amit már az önkormányzat nem tud teljesen kompenzálni, mert a szociális alapcsökkent. Másfelől	Általános cél: a szociális földprogram keretében, illetve a Start mezőgazdasági projekt keretében vetőmagokkal (zöldség) és állatokkal (szárnyas és sertés) való háztáji gazdálkodás beindítása. Középtávú és hosszú távú cél: a termékek és állatok családi fogyasztásra történő termelése és tenyésztése	szociális rendelet, szociális földprogram, közmunka program	Új Roma stratégia (2019-2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Lakossági igény felmérése 2. Pályázat benyújtása az önkormányzat részéről 3. Vetőmagok és állatok beszerzése és kiosztása az igénylők között (paprika, paradicsom, sárgarépa, zöldség, burgonya, karfiol és karalábé, valamint	polgármester, állatorvos, falugazdász	2029. 12. 12. (szerda)	Számszakilag elsősorban az állattartás mérhető, minden család 10 napos csibét kap. Ezek felnevelése és saját használatra történő fogyasztása jelenti a program eredményességét. Vetőmagból: sárgarépa, zöldség, paprika, paradicsom,	Háztáji föld adott minden családnál, csakúgy, mint az állattartásra szolgáló építmény. A szántáshoz az önkormányzat traktorral segít, vetőmag és eredmények a pályázati forrásból. Humán erőforrás: a családtagok saját	Pályázati forrásoktól függő, illetve a lakosság aktív hozzáállását igényli, meggyőző munka és eredmények a fenntarthatóság szempontjából. Ha az első évben jó	nincs ilyen

		gond az értékrend elvesztése és az ebből fakadó kilátástalanság. A megtermelt javak segíthetnek a családok mindennapi megélhetésében, az egészségesebb táplálkozásban. Ezen kívül jelentős fejlesztést tervezünk a közmunka programban, ezáltal a saját maguk általi megtermeléshez is mintát és segítséget kaphatnak.	jelentős mértékben csökkentheti a családi költségvetést, az így felszabaduló pénzeszközök más fontos célra költethetők. Egészséges táplálkozás olcsóbb megvalósítása. Segítség a családok maguk is megtermelhetik a szükségleteiket, ehhez a szükséges szakemberi és eszközbeli segítséget megkaphatják.			10 napos csibe és 2 malac) 4. Folyamatos ellenőrzés, hogy a kapott javakat a rendeltetésüknek megfelelően használják fel. 5. Az ezt igénylőknek saját termeléshez segítségnyújtás (szalmái és technikai)			burgonya, karfiol és karalábé megfelelő időben történő elvetése, gondozása és a beérett termény hazai elfogyasztása az indikátor.	munkája.	eredmények lesznek, akkor a lakosság körében is elindulhat egy igény, hogy a saját kezükbe vegyék a további termelést.	
2	Felnőttképzés A munka világra	A mélyszegénységben élőkre jellemző, hogy a munkaerőpiaci struktúrában az alacsony végzettség (8 általános) miatt nem találják a helyüket. A településen a mélyszegénységben élők száma eléri a lakosság 70 %-át, több mint 200 fő és jellemzően 50 év alattiak. Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők már nincsenek, de a munkanélüliek majdnem 50%-nak csak 8 osztálya van.	Általános cél: A mélyszegénységben élőknek olyan felnőttképzés, amely legalább a munkaerőpiacon hasznosítható OKJ képzést tartalmaz. Rövid táv: egy éven belül megszervezni a felnőttképzést helyben, vagy elérhető távolságban és felmérni, mely szakterületeken van munkaerő hiány a település körzetében. Közép táv: 2 éven belül a negyven év alattiak körében 20 fő integrálása a felnőttképzés rendszerébe főleg helyben a hiány szakmájában a helyi igényeknek megfelelően. Hosszú táv: 5 év alatt a célcsoport legalább 70 %-nak hasznosítható szakmája, vagy OKJ-s képzése legyen, és legalább fele el tudjon helyezkedni az elsődleges munkaerő piacon.	A közoktatási esélyegyenlőségi terv, amely közmunka programok	Új Roma Stratégia (2019-2030)	1. A szakma, vagy képzés nélküli lakosság számának és a területen hiányként jelentkező foglalkozások, munkaerőigény felmérése. 2. A célcsoport tagjainak meggyőzése a szakképzés fontosságáról. 3. A Munkaügyi Központokkal együttműködve megvizsgálni, milyen képzések indíthatók, melyek összhangban állnak a terület munkaerőigényével és a gyakorlatban is hasznosítható 4. A képzések megszervezése elsősorban helyben (ha elegendő jelentkező van) vagy közeli településekkel összefogva elérhető távolságban.	polgármester családsegítő szolgálat	2029. 12. 12. (szerda)	1. 2 éven belül 20 fő szakmát, vagy képzést szerez 2. 5 éven belül a célcsoport 70 %-a munkaerőpiacon fogadható képzést szerez 3. 5 éven belül a célcsoport 50 %-a munkát talál	A képzések általában ingyenesek, ha kell esetleg önerő is, az önkormányzat merén befolyásolható biztosítja. A képzés helyére lejutást az önkormányzat megoldja a falugondnoki szolgálattal. „Ösztönző” önkormányzati segély beépítése a szociális ellátórendszerbe.	A munkaerőpiactól függő, az önkormányzat által nem befolyásolható	nincs ilyen
3	Roma kultúra	Elfeledőben van a	Általános cél: A roma	együttműködés	Magyar	1. Felmérni a	RNÖ elnöke	2029. 12. 12.	Megismerve a roma	Pályázati források, Ez	csakis a	nincs ilyen

ápolása	roma kultúra, még a roma lakosság részéről is. Szükség lenne arra, hogy a roma lakosságban felelősséget, a roma lakossággal pedig megismertessük a roma kultúra jellemzőit, szépségeit.	kultúra felelevenítése és megismertetése a roma lakossággal. Rövid táv: a településen élő roma lakosság körében feleleveníteni a roma szokásokat, nyelvjárást. Közép és hosszútáv: A roma lakosságot is bevonni és megismertetni velük a roma nyelvjárást, szokásokat, kultúrát.	megállapodási települési önkormányzattal	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia (2019-2030)	rendelkezésre álló szellemi és humán tőkét a lakosság körében. 2. Előadásokat tartani a roma kultúra ismérveiről, jellemzőiről. 3. Az érdeklődők részére roma nyelvápolás 4. Közösségi rendezvények szervezése az érdeklődők részére kézműves bemutatók (kosárfonó, seprűkészítő...) folklór programok beolvasztásával.	(szerda)	kultúrát, a lakosság roma rétege visszatér gyökereihez, a roma lakosság pedig lehetőségeket meríthet a roma kultúra tárházából.	amelyek segítségével nyelvápoláshoz, illetve a kézműves bemutatókhoz, közösségi rendezvényekhez a megfelelő szakembereket, tánc csoportokat, fellépőket fel lehet kutatni és leszerződni egyszerű vagy akár rendszeres közreműködésre.	lakosság és főként a roma lakosság hozzáállásától függő, az önkormányzat által nem befolyásolható, csak legfeljebb segítséget nyújthat hozzá.	
---------	---	--	--	--	---	----------	---	--	---	--

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Érettségi, vagy a hátrányos helyzetű gyermekeknek	A HH és a HHH gyermekek egy része nem érettségizik le és nem szerez szakmát. Sőt, egy részük még az általános iskolában is küszködik, mert különböző fejlesztésekre lenne szükség felzárkózásukhoz. Így már eleve hátrányba kerülnek a foglalkoztatásnál. Az egyenlő esélyek megteremtése ebben a célcsoportban nagyon fontos.	Általános cél: az érettségizés arányát 85 %-ra emelni, a szakiskolába járók valamennyien szerezzenek valamilyen szakmát. Rövid táv: az általános iskolai kompetenciákat az országos átlagra emelni. Közép táv: két év múlva minden 8. osztályos térségi gyermek tanuljon tovább. Hosszú táv: 5 év alatt 85 %-uk érettségizzen, (15 % legyen a nem érettségizettek aránya, mindenki más szerezzen szakmát.	közzoktatási esélyegyenlőségi terv, iskolai pedagógiai programja	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. A HH és a HHH gyermekek feltérképezése 0-6 éves korosztálynál korai fejlesztés, TSMT terápia, Dévény módszer heti 1 napban (Baksa központban megszerveve közösen a környező települések gyermekeinek) 3. általános iskolában külön képzés, korrepetálás, szakemberek bevonása legalább heti 1 napban (gyógy pedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, konduktor..) 4. szülők bevonása, együttműködés a gyermek iskolai felkészülésének aktívabb	polgármester, iskolaigazgató	2029. 12. 12. (szerda)	1. rövid távon az iskola kompetencia eredményei elérik az országos átlagot. 2. közép távon valamennyi általános iskolát végzett gyermek továbbtanul. 3. hosszú távon vagy érettségiz, vagy szakmát szerez minden hátrányos helyzetű gyermek.	Szükséges szakemberek feltérképezése, hozása Baksára az óvodába, az általános iskolába. Az pedagógusainak további képzése, hogy a végzős gyermekeknek még több és korszerűbb tudást adjanak át. Ezt pályázati forrásból lehet megvalósítani. Épület, eszközök rendelkezésre állnak.	Szabad munkaerőpiaci helyzettől és egyéni ambíciókon múlik, önkormányzat szempontjából nem releváns.	nincs ilyen
---	---	--	---	--	--	--	------------------------------	------------------------	--	---	--	-------------

						ellenőrzésére. 5. A középiskolába járóknak helyben további korrepetálása önkéntesen vállalkozó pedagógusokkal, esetleg szakemberekkel.						
2	Hasznos, tartalmas, időtöltés a gyerekeknek	A településen nincs olyan hely, ahol a 6-18 évesek eltöltsék szabadidejüket. Az utcán, buszmegállókban találkoznak, beszélgetnek, legfeljebb futballpálya használható ilyen célra, de csak jó időben. Más település fiataljaival nem nagyon van lehetőség együttes programokra megfelelő hely hiánya miatt.	Általános cél: A 18 év alatti korosztálynak esztétikus környezetben, színvonalas szórakozási lehetőség biztosítása egy helyen. Rövid táv: 2025. december 31-ig a Teleház és a Könyvtár fejlesztése a célnak megfelelően. Középtáv: a fiatalok igényeihez alkalmazkodó programok, rendezvények szervezése Hosszú táv: a célcsoport 100 %-a vegye igénybe a létrejövő „szórakoztató központ” szolgáltatásait folyamatosan. Ezen kívül a községünkhez tartozó településekkel közösen, konzorciumban létrehozni Baksa központban egy Kulturális Központot, ahol lehetőség lenne többféle kulturális program megszervezésére, és több település fiataljait is össze lehetne hozni ezekre.	a gyermekek védelméről és a gyamánügyi törvény szerinti intézkedésekről rendelkező jogszabályok	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	1.A Teleház és a könyvtár átalakítása, fejlesztése 2. marketing, reklám, meggyőző tevékenység a szülők és a gyermekek körében, programok szervezése 3. Folyamatos felügyelet, mely nem korlátozást jelent, hanem segítséget a szabadidő eltöltésében. Egy célirányos végzettségű ember foglalkoztatása, aki egyben a programszervezéssel foglalkozna. 4. Visszacsatolások figyelése, igény szerinti alakítása a szabadidő központnak, állandó megújulás. 5. Baksa központtal megvalósítani a Kulturális Központot, ahol több település fiataljait foghák össze.	falugondnok, polgármester, gyermekjóléti szolgálat munkatársa	2029. 12. 12. (szerda)	1. Egy éven belül a célcsoport minden tagja ismerje meg a lehetőséget és legalább hetente egyszer vegyen részt valamilyen programon. 2. A célcsoport teljes szegmensének folyamatosan legyen igénye a programokon való részvételre, szívesen járnak a közösségi térbe, jól érzik magukat. 3. Bekapcsolódnak a szervezésbe, ötleteket adnak, sajtójuknak érzik a teret. 4. Több település fiataljai együttesen szervezik programjaikat, szakember segítségével.	Önkéntes, vagy pályázati támogatásból finanszírozott programszervező-felügyelők beszerzése. Az Épület, eszközök adottak. Az adminisztratív feladatokat a közös önkormányzati hivatal látja el.	nem releváns	nincs ilyen
3	Iskolafelújítás, korszerűsítés közösen	A térségi gyermekek a baksai iskolába járnak, ahol nincs tornaterem, és akadálymentesíteni is szükséges lenne.	Általános cél: az iskolaépületének teljes felújítása, akadálymentesítése, tornaterem kialakítása, művészeti oktatással és egészségneveléssel bővíteni a gyermekek lehetőségeit.	iskola pedagógiai programja, közoktatási és nevelési feladatokról szóló jogszabályok	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Pályázati forrásból az iskola épületének teljes felújítása, akadálymentesítése, tornaterem kialakítása és felszerelése. 2.	iskolaigazgató	2029. 12. 12. (szerda)	1. A tornaterem kialakításával a gyermekek megfelelő körülmények között végezhetik a testnevelés órákat 2.	Pályázati forrás, megfelelő szakemberek	pályázati támogatással tartható fenn leginkább hosszú távon.	nincs még ilyen

			Rövid táv: felmérni az épület felújításának tartalmát, pályázatok keresése és benyújtása közép táv: pályázatok forrásból a felújításokat és átalakításokat elvégezni, tornatermet kialakítani és felszerelni. Hosszú táv: A felújított, korszerű épületben művészeti oktatással és egészségnevelési programokkal színesíteni a gyermekek oktatás-nevelését.		Művészeti oktatás és egészségnevelés megszervezése szakemberek bevonásával		a művészeti oktatással szélesedik a továbbtanulási esélyeik és látóterük. 3. Az egészségneveléssel a felnövekvő nemzedék egészségi problémáit előzzük meg.		
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

III. A nők esélyegyenlősége

1	A 18-59 év közötti nők egészségügyi szűrővizsgálatának éves rendszerességgel történő segítése	A településen nincs szakrendelés, legközelebbi város Sellye, vagy Pécs, ahol a nők számára elengedhetetlenül fontos szűrővizsgálatokat elvégezzik. Egyfelől a közömbösség, felelőtlenség, másfelől a szakrendelések megközelíthetősége és a sorbanállás okoz gondot, sok családnak ugyanis annyi pénze sincs, hogy kifizesse a buszkielutazást. Emiatt nagy a kockázat a különféle nőket érintő betegségek kialakulásának.. A településen a 18-59 év közötti női lakosság 93 fő, ami az összlétszám 27,5 %-át teszi ki. Közülük csak kevés jár rendszeres szűrésre.	Általános cél: Évente egyszer a női lakosság teljes körű szűrővizsgálaton vegyen részt, ezáltal csökkentve a rizikófaktor az emlő- és méhnyakrák, illetve egyéb betegségek kialakulásánál. Rövidtávú cél: 1 éven belül a házi orvos mérje fel a szűrések eddigi gyakorlatát, esetleges hiányát a női lakosság körében Középtávú cél: 3 éven belül 18-59 év közötti nők 85 %-a sokessen át a kötelező szűrővizsgálatokon, ha lehet helybe hozva azokat. Hosszútávú cél: A szűrővizsgálatok látogatása 100 %-ban, folyamatos legyen, és legalább 2 évente minden nő essen át szűrővizsgálaton.	szociális rendelet,	"A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban" (2021-2030)	1. szűrővizsgálatokon két éven belül részt nem vet nők számának meghatározása 2. A családsegítő szolgálat általi hatékony meggyőzés a szűrések fontosságáról 3. A településre évente legalább egy alkalommal a társuláson keresztül megszervezni a szűréseket. Amennyiben ez a környező települések valamelyikén történik, megoldani az oda történő eljutást. (falubusz) 4. A házi orvos folyamatosan kísérelje figyelemmel és utalja be azokat a személyeket, akiknek a házi orvos a megfelelő szakrendelésekre. 5. Közös egy egészségügyi	házi orvos, védőnő, polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Középtávon a nők 85 %-a részt vesz a szűrő vizsgálatokon. Hosszútávon a nők folyamatosan, de legalább két évente a szűrő vizsgálatokon.	Házi orvosi ellátás ingyenes, szűrések fenntarthatóság a biztosított, amennyiben a nők hozzáállása aktív marad. A önkormányzat a meg szervezi a jelentkezők létszáma szerint.	nincs ilyen
---	---	---	--	---------------------	---	--	----------------------------------	------------------------	---	--	-------------

						központ kialakítása és felszerelése Baksán, ahol az alap szűrővizsgálatot az erre képesítéssel rendelkező házi orvos és védőnő elvégezheti.						
2	Felnőttképzés sel segíteni a nők munkaerőpiac i helyzetét	A 18-45 éves nők kb. fele csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, érettségivel mellet szakképesítéssel nem rendelkezik 11 fő. A szakképesítés hiánya erősen csökkenti a nők esélyeit a munkaerő piacon, viszont ők még és fogékonyabbak a tanulásra, mint az idősebb korosztály.	Általános cél: A 18-45 éves nőknek olyan felnőtt továbbképzés, amely helyben - hiány szakmát, vagy legalább a munkaerőpiacon hasznosítható OKJ képzést ad. Rövid táv: egy éven belül megszervezni a felnőttképzést helyben, vagy elérhető távolságban és felmérni, mely szakterületeken van munkaerő hiány a település körzetében. Közép táv: 2 éven belül a célcsoport körében 20 fő integrálása a felnőttképzés rendszerébe Hosszú táv: 5 év alatt a célcsoport legalább 90 %-nak hasznosítható szakmája, vagy OKJ-s képesítése legyen.	jelenleg nincs ilyen dokumentum	"A nők szerepének elősegítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	1. A szakma, vagy képzés nélküli 18-45 éves számának és területen hiányként jelentkező foglalkozások, munkaerőigény felmérése 2. A célcsoport tagjainak meggyőzése a szakképzés fontosságáról 3. A Munkaügyi Központokkal együttműködve megvizsgálni, milyen képzések indíthatóak, melyek összhangban állnak a terület munkaerőigényével és a gyakorlatban is hasznosítható 4. A képzések megszervezése elsősorban helyben (ha elegendő jelentkező van) vagy közeli településekkel összefogja elérhető távolságban	polgármester családsegítő szolgálat, munkaügyi központ	2029. 12. 12. (szerda)	1. 2 éven belül 20 fő szakmát, vagy képzést szerez 2. 5 éven belül a célcsoport 90 %-a eljutást a munkaerőpiacon fogadható képzést szerez 3. 5 éven múlva a célcsoport 50 %-a munkát talál	A képzések általában ingyenesek, a képzés helyére az eljutást önkormányzat megoldja.	Csak a nők passzív hozzáállása lehet akadály a fenntarthatóság nak	nincs ilyen
3	Bölcsőde, Óvoda bővítése együttesen	A Baksán működő óvodába, családi napközibe járnak a kisgyermek Tésenyből. A gyermeklétszám függvényében szükséges lenne bővítés akár úgy, hogy egy felújított épületben kapna	Általános cél: Kialakítani egy tágas, kulturált épületet (akár az óvoda épületének felújításával, bővítésével, akadálymentesítésével), ahol az esetleges gyermeklétszám növekedésével is tudnának fogadni minden kisgyermek a környező	nincs ilyen	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	1. Pályázati források megkeresése és pályázatok benyújtása együttesen a többi településsel. 2. Épület felújítása és bővítése, korszerű felszerelése. 3. Egy épületbe elhelyezve	Polgármester óvodavezető, családi napközi vezetője	2029. 12. 12. (szerda)	1,5 -2 éven belül felújítani az épületet, 3 éven belül 1 intézményen belül kerülnek ellátásra a kisgyermek (Óvoda, bölcsőde) jelenlegi létszámnál több gyermeket befogadva.	Pályázati források, szükségesegek, mert a humán erőforrás rendelkezésre áll megvalósulást követően ugyanúgy működik majd, mint most.	még nincs ilyen	

		helyet az óvoda és a bölcsőde is több foglalkoztató terem kialakításával.	településekről. Rövid táv: 2 évben belül pályázatok benyújtásával megteremteni a forrásokat a felújításhoz, bővítéshez. Közép és hosszú táv: 3 évben belül elvégezni a felújítást, bővítést és egy épületen belül, több csoportszoba kialakításával és ezeket korszerű berendezéssel felszerelve a családi napközi - bölcsőde - és az óvoda egy épületbe csoportosítva működjen minden kisgyermeket befogadva.			működik a bölcsőde és az óvoda.						
--	--	---	--	--	--	---------------------------------	--	--	--	--	--	--

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Az idősek bevonása a közösségi életbe	Az összlakossághoz képest az idősek aránya nem túl magas, de, ők magukba zárkóznak, sokan magányosak. Az idősek nappali ellátása nincs a településen és a nyugdíjas klub szolgáltatásait sem veszi igénybe mindenki. Önkormányzat által szervezett programok száma anyagi okok miatt lecsökkent.	Általános cél: a nyugdíjas klub aktivizálása. Folyamatos programok szervezése az önkormányzat részéről programszervező segítségével, akit akár a 3 önkormányzat együtt alkalmaz. (legalább havonta egy.) Rövid távú cél: idősek személyes megkeresése és meggyőzése. 1 évben kiépíteni az időügyi hálózatot. Hosszútávú cél: 5 év alatt az idősek 80 %-ának bevonása a közösségi életbe, folyamatos és változatos programok szervezése, szolgáltatások hozzáféréseinek megkönnyítése. Más települések nyugdíjasaival együttes programok megvalósítása.	szociális rendelet	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. idősek megkeresése, személyes kontaktus kialakítása, meggyőzésük, folyamatos párbeszéd. 2. A nyugdíjas klub együttműködésének fejlesztése, kapcsolat kiépítése közeli települések klubjaival és a kölcsönös segítség beindítása. 3. Aktuális és idősöket érdeklő rendezvények szervezése, szolgáltatások igénybevételeinek könnyítése	nyugdíjas klub vezetője, polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Rövid távon: elkészülnek azok a stratégiák, melyek megalapozzák a cél elérését. Középtávon: megkezd az időügyi hálózat működését. Hosszútávon: az idősek 80 %-a lehet nyugdíjas klub rendezvényeit látogatja, és részt vesz a települések közötti programokon.	Épület, eszközök, a önkéntesek rendelkezésre állnak, esetleg egy programszervező szükséges, akinek a többi településsel együtt, pályázatból lehet finanszírozni. Források: pályázatok, illetve az önkormányzat támogatása biztosított	nincs ilyen költségeket az önkormányzat akadály lehet az idősek magukba zárkózása	nincs ilyen
2	Az egészségügyi szakellátás és szűrővizsgálatok hozzáféréseinek megkönnyítése	Baksán működik a házi orvosi ellátás, kiváló szakemberrel. Bonyolultabb és részletesebb vizsgálatok azonban helyben nem végezhetőek el, a	Általános cél: Az időskorosztály (60 év feletti) egészségügyi felmérése, az egészségügyi szakellátások igénybevételeinek megkönnyítése, és a megelőző szűrővizsgálatok	nincs ilyen	Időügyi Nemzetiségi Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. A 60 év feletti általános egészségi állapotának felmérése 2. Közvetlen kapcsolat kiépítése az önkormányzat, házi orvos és a	Polgármester, házi orvos	2029. 12. 12. (szerda)	1. 2 évben belül a lehetőség megteremtése a szakrendelések gyors, és rendszeres igénybevétele 2. 5 év alatt a célcsoport minden tagja	Humán erő: nem releváns, költségek nélkül fenntartható, csak szervezett szakrendelőkkel igényel megoldott, anyagi forrást nem	nem releváns, költségek nélkül fenntartható, csak szervezett szakrendelőkkel igényel	nincs ilyen

	e az idők száma	műszeres vizsgálatokra, szűrésekre csak a városokban van lehetőség, ahova az idős, nehezen mozgó és közlekedő emberek ritkán tudnak eljutni. Az idősökből az akarat hiányzik, egyedül nem veszik igénybe, csoportosan szívesebben részt vennének vizsgálatokon. Baksán van nappali ellátása (családi bölcsődével egy épületben), és felmerült az igény egy bentlakásos intézményének létesítésére központban.	kiterjesztése és rendszeressége a célcsoportban, lehetőség szerint Baksára kihozva egy Egészségügyi Központban. Rövid táv: 1 éven belül megszervezni a havonta egyszeri járóbeteg ellátás látogathatóságát, felvilágosító tevékenység a szűrések fontosságáról, Közép táv: 2 év alatt rendszeressé és könnyebbé tenni szakellátások igénybevételét, együttesen a többi településsel az egészségügyi központ kialakítása és korszerű műszerekkel felszerelése, ahol egy helyen elérhető a háziorvos, a védőnő és ezáltal az alapvető szűrővizsgálatok. Hosszú táv: 5 év alatt a célcsoport valamennyi tagja essen át a szükséges megelőző szűrővizsgálatokon legalább két évente.		szakellátások között, időpontok egyeztetése a vizsgálatok lebonyolítására, vagy lehetőség szerint helybe hozni. 3. A falubusszal az idősök szakrendelőbe és otthonukba szállítása. 4. Az eddig is működő mozgó labor és a helyben kialakított szűrővizsgálatok igénybevételére biztatás.			legalább egyszeri igényel, a átesik a szükséges szűrésekre, megelőző szűrővizsgálatokra az 3. önkormányzat ez díjmentesen biztosítja a a falubuszt. Pályázati forrásból, az egészségügyi központ kialakításával és műszerezettségén ek felújításával helybe hozhatók az alapvető szűrővizsgálatok, mert a képzettség az orvos és a védőnő személyében adottak ehhez.		
--	-----------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékkal élők munkaeörcic a segítése, napi életvitelük könnyítése	Probléma a fogyatékosokat alkalmazó munkahelyek hiánya, a szolgáltatások igénybevétele nehézkes. Bár jelenleg számuk még alacsony, egészségromlással számolva ez bármikor emelkedhet. (Tésenyben 11 fő fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű él, közülük egy végéző munkát) településen csak az	Általános cél: a meglévő kapacitások kihasználása olyan munkaterületeken, helyben, amit a fogyatékkal élők is el tudnak látni. A közszolgáltatásokhoz való elérhetőség, hozzájutás javítása. Rövidtávú cél: 1 éven belül megkeresni a környék vállalkozóit, munkáltatóit és felmérni azoknak a munkahelyeknek a számát, amit fogyatékos is be tud tölteni. Közintézmények felmérése az akadálymentesítés érdekében. Középtávú cél: 2 éven belül, ha szükséges képzésekre küldés, hogy a betölthető munkahelyre alkalmas legyen a	nincs ilyen dokumentum	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. munkáltatók felkeresése, a közvetítés a munkahelye között. 2. háziorvosi javaslatok beszerzése, kit, milyen jellegű munkakörben lehetne foglalkoztatni anélkül, hogy az egészsége tovább károsodna, vagy fogyatékosága romlana. 3. Ha szükséges a munkahelyre való eljutás segítése 4. munkaszerződések	házi orvos, polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Rövid távon: legalább 4 munkáltatót meggyőzni a fogyatékkal élők munkavégzési képességeiről. Pályázat keresése akadálymentesítésre Középtávon: szükséges képzések megvalósítása munkahelyi központon keresztül, vagy egyéb felnőtt oktatásban. Pályázat benyújtása középületek akadálymentesítésér e. Hosszú távon: legalább 5	Nem igényel: erőforrást. A képzés munkahelyi központon keresztül valósulna meg, a munkáltató (ez lehet önkormányzati intézmény is) fizeti a bért. Ha szükséges az önkormányzat segít (falubusszal) a munkahelyre való eljutásban. Az akadálymentesítés pályázatból történne, a pályázat megírásában a	Fenntarthatóság: önkormányzat releváns, fenntartási költséget nem igényel.	nincs ilyen
---	--	--	--	------------------------	---	--	--------------------------	------------------------	--	---	--	-------------

		orvosi rendelők közelíthető meg kerekesszékekkel, egyéb, fogyatékosokat segítő eszköz nincs. A Baksa központban található közintézményeknél ugyanez a helyzet.	fogyatékkal élők. Pályázatok keresése az akadálymentesítéshez. Hosszútávon: 5 éven belül legalább 5 fő fogyatékkal élőknek munkahelyet teremteni helyben, vagy a környező településeken. A polgármesteri hivatal, egészségház, teleház, könyvtár akadálymentesítése.			megkötése 5. Pályázatok keresése akadálymentesítésre, pályázat benyújtása. 6. Középületek akadálymentesítése Tésényben.			fogyatékkal élőknek tartós munkahelye lesz. Megtörténik a polgármesteri hivatal, óvoda, iskola, egészségház, teleház, könyvtár akadálymentesítése.	hivatal közreműködik. Ha önrész szükséges, az önkormányzat biztosítja..		
2	Ne legyen akadály a fogyatékkal élőknek sem	A településen a közszolgáltatások terén a fogyatékkal élők számára nem történtek meg azok a fejlesztések, melyek megkönnyítenék számukra a legszükségesebb teendők, közintézmények megközelítését, eligazodásukat. Nema akadálymentes polgármesteri hivatal, a teleház, a könyvtár és a buszmegálló, iskola és óvoda.	Általános cél: a fogyatékkal élők számára valamennyi közszolgáltatás külső segítség nélkül elérhető legyen. Rövid távú cél: egyeztetés a fogyatékosokkal, melyek a számukra a legszükségesebb teendők, mire van igényük Középtávú cél: 2 éven belül a középületek fele akadálymentesen legyen megközelíthető Hosszútávú cél: valamennyi középület akadálymentesen megközelíthető, birtokba vehető és használható legyen (külső, belső teljes akadálymentesítés)	településfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1./ fogyatékkal élőkkel egyeztetés, mire van igényük 2./ Pályázatok felkutatása és benyújtása 3./ az akadálymentesítés gyakorlati megvalósítása a középületeken 4./ a lakókörnyezetben élők felkérése a fogyatékosok mindennapi életében történő segítésére	polgármester	2029. 12. 12. (szerda)	Rövid táv: a fogyatékkal élőkkel közösen kidolgozzák az önkormányzat azokat a célokat és módszereket ahol, és ahogy az akadálymentesítés szükséges Középtávon az önkormányzati hivatal és a kultúrház akadálymentesítése megvalósul. Hosszútávon valamennyi középület akadálymentesítése befejeződik.	a megvalósításhoz csak pénzfenntarthatóság szükséges- már csak állagmegóvást jelent, melyre külön forrást tervez az önkormányzat éves költségvetésében	nincs ilyen	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

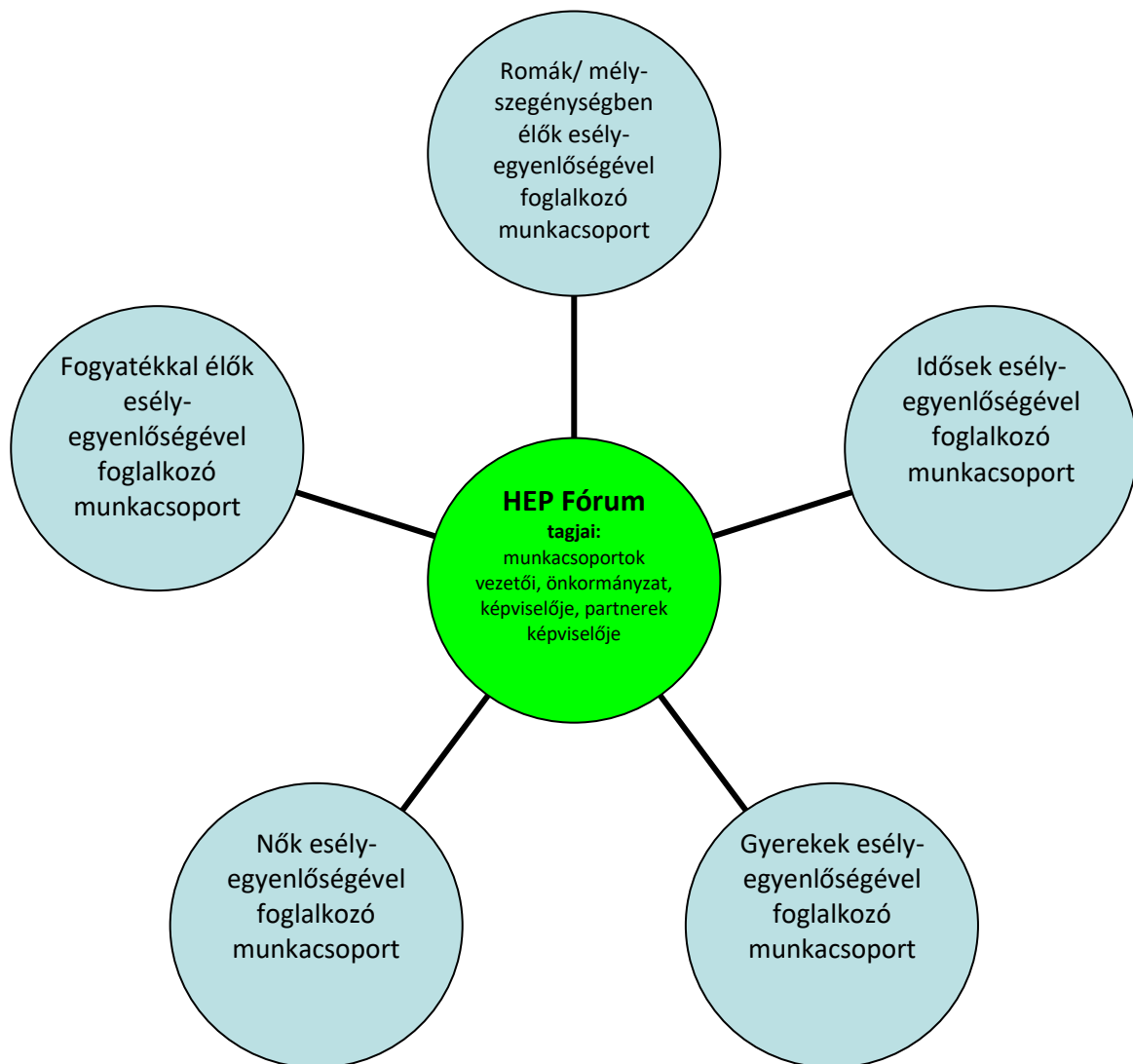
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tésény Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tésény Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 76/2024. (XII.12.) számú önkormányzati határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Tésény, 2024. december 13.

Kivonat

Készült Téseny Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2024. december 12.-án megtartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből

76/2024.(XII.12.) önkormányzati határozata

Tárgy: Téseny Község Önkormányzat Helyi esélyegyenlőségi program tervezetének jóváhagyása, elfogadása

HATÁROZAT

1. Téseny Község Önkormányzat Képviselő-testülete 5 igen szavazattal Téseny Község 2024-2029-re vonatkozó, a határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

k.m.f.

A kivonat hiteles: Baksa, 2024. 12. 13.

